

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 128, ЧИСЛО 45, П'ЯТНИЦЯ, 5 ЛИСТОПАДА 2021 РОКУ

1893

Vol. 128, No. 45, FRIDAY, NOVEMBER 5, 2021

\$2.00

Верховна Рада звільнила п'ятьох міністрів

КИЇВ. – Верховна Рада на пленарному засіданні 3 листопада звільнила п'ятьох міністрів уряду Дениса Шмигала. Зокрема, депутати підтримали звільнення Міністра захисту навколишнього середовища і природних ресурсів Романа Абрамовського (332 голоси); Першого віцепрем'єра – Міністра економіки Олексія Любченка (320 голосів); Віцепрем'єра – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Олексія Резнікова (329 голосів); Віцепрем'єра – Міністра з питань стратегічних галузей промисловості Олега Уруського (342 депутати); Міністра оборони Андрія Тарана (341 депутат).

Верховна Рада плянує розглянути призначення нових міністрів 4 листопада.

Українформ

Провели тренування викривачів брехні

Громадська організація „Україна-2050“ провела 30 жовтня онлайн-тренування викривачів брехні в Україні про способи боротьби з дезінформацією для учасників її Постійної міжнародної місії медія-моніторингу щодо дезінформації відносно України та української діаспори.

Це онлайн-тренування провели експерти Руслан Дейниченко – виконавчий директор „StopFake“ і Максим Скубенко – редактор проекту „Vox-Check“.

„Україна-2050“ хоче привернути увагу широкої громадськості та підвищити обізнаність суспільства про дезінформацію.

Евген Чолій,
президент Громадської організації „Україна-2050“

Премію Фундації Антоновичів вручили „Свободі“

„Свобода“ отримала нагороду в розмірі 25 тис. дол.

Левко Хмельковський

ВАШІНГТОН. – У конференц-залі Посольства України в США 30 жовтня відбулась урочиста церемонія вручення редакції тижневика Українського народного союзу „Свобода“ премії Фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів за 2020 рік. На святкову подію прийшли головний редактор тижневика Андрій Нинка, його попередниця на цій посаді Рома Гадзевич, працівники редакції Левко Хмельковський, Степан Слущкий, Лев Іваськів, відомі державні, політичні та громадські діячі, українські дипломати.

Урочистість відкрила промовою Посол України в США Оксана Маркарова, яка вшанувала пам'ять засновників фундації подружжя Антоновичів, для яких, за її словами, сенс життя полягав у любові до України. Вони подарували понад 5 млн дол. на важливі культурні проекти в Україні, заснували у 1981 році щорічну премію, першим лавреатом якої став письменник Василь Барка. Фундація

Вручення пам'ятних плякет Фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів. Зліва: Ігор Воєвідка, Посол Оксана Маркарова, Андрій Нинка, Рома Гадзевич, Андрій Левицький. (Фото: Левко Хмельковський)

також пожертвувала 100 тис. дол., щоб поставити у Вашингтоні пам'ятник Голодомору. О. Антонович був відзначений однією з найвищих державних нагород України – орденом Ярослава Мудрого п'ятого ступеня.

Посол О. Маркарова висловила подяку Ігореві Воєвідці, Марті Богачевській-Хомяк, Сергієві Плохю та

іншим членам Номінаційного комітету, які продовжують цю благородну справу.

Добрим словом згадала Посол О. Маркарова нагороджену премією найстаршу у світі газету українською мовою „Свобода“, яка безперервно

(Закінчення на стор. 3)

Президент Зеленський у Глазго

ГЛАЗГО, Велика Британія. – Президент України Володимир Зеленський взяв участь у офіційній церемонії відкриття Конференції ООН з питань зміни клімату COP26, який тривав 1-2 листопада.

З вітальним словом до її учасників звернувся Прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон.

На церемонії відкриття виступив Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш, герцог Единбурзький, а також громадські діячі та активісти, які займаються питаннями кліматичних змін.

Під час виступу на конференції Президент Зеленський висловив переконання, що для подолання глобального кліматичного потепління потрібне глобальне потепління у відносинах держав у світі. Він додав, що домовленості нічого не варті, якщо для когось це просто слова і щодо екологічних угод, і щодо тих, які не стосуються доквілля. Президент під-

креслив, що Земля є планетою не тільки людей, але й усіх представників флори і фауни, проте вони не можуть провести „свій саміт“.

“Лікувати треба, на мою думку, не симптоми, а першопричину, змінювати не принципи виробництва і надкористування, а глобального мислення, глобальної поведінки, пріоритети світової політики і кожної держави”, – наголосив В.Зеленський.

Президент України у Глазго на полях кліматичної конференції COP26 провів низку зустрічей.

Зокрема він зустрівся з генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом та обговорив з ним розвиток безпекової ситуації на сході України, викликів в енергетиці.

З виконуючою обов'язки Канцлера Німеччини Ангелою Меркель він обговорив безпекову ситуацію на сході України та енергетичну кризу в Європі.

В. Зеленський та Президент Шрі-

Ланки Готабая Раджапакса домовилися започаткувати двосторонню міжурядову економічну комісію.

В.Зеленський і Президент Аргентини Альберто Фернандес обговорили питання двосторонніх відносин, ситуацію з пандемією COVID-19 й домовилися про обмін візитами.

В. Зеленський разом із Президентом Словаччини Зузаною Чапутовою обговорили підтримку членства України в НАТО та ЄС, взаємодію в енергетичній сфері й безпекову ситуацію на сході України. Україна та Словаччина підписали Декларацію про визнання європейської перспективи української держави.

Також Президент України провів зустріч із Президентом Ліберії Джорджем Веа, з Президентом Анголи Жуао Лоуренцо, Прем'єр-міністром Канади Джастином Трудом, Прем'єр-міністром Індії Нарендром Моді,

(Закінчення на стор. 7)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Росія стягує війська до кордону

КИЇВ. – Поблизу українського кордону помітили масове переміщення російської військової техніки. Це викликало занепокоєння у США та Європі, пише „Washington Post“, пригадуючи подібну ситуацію навесні цього року. Ширяться відео, на яких видно російські військові потяги та конвої, що пересувають значну кількість важкого озброєння, в тому числі танки та ракети у південних та західних регіонах Росії. Головне управління розвідки Міністерства оборони України не зафіксувало додаткового перекидання російських підрозділів, озброєння та військової техніки до державного кордону з Україною, а інформацію про передислокацію вважає елементом інформаційно-психологічних дій. (Washington Post, Укрінформ)

■ Письменники померли від коронавірусу

КИЇВ. – Подружжя письменників-фантастів Тимур та Олена Литовченки, померли у лікарні від коронавірусу. Донька письменників Людмила уточнила, що мама померла 28 жовтня, а батько наступного ранку. Їм було по 58 років, батьки не були вакцинованими. Їхні книжки „Пустоцвіт“ та „Забути неможливо зберегти“ у різні роки входили до довгого списку номінантів на премію Книга року ВВС. В Одесі на 85 році життя від коронавірусу помер відомий український письменник Володимир Рутківський, автор трилогії про джур козака Швайки, повісті-легенди „Сторожова застава“ та інших пригодницьких повістей для дітей і підлітків. (BBC, Укрінформ)

■ МЗС висловило протест Росії

КИЇВ. – Міністерство закордонних справ України 1 листопада висловило протест через рішення Росії припинити діяльність організації „Далекосхідний український духовний культурно-просвітницький центр „Просвіта“. У заяві це називають наступом російської влади на права української меншини в Росії. У МЗС вказують, що з огляду на ситуацію, Росія „має виконувати свої міжнародно-правові зобов'язання“, а міжнародна спільнота – „дати належну оцінку стрімкому погіршенню ситуації з правами людини в РФ, засудити і посилити політико-дипломатичний тиск на російську владу, аби припинити наступ на права української національної меншини в Росії“. Українські дипломати вказують, що впродовж 2011-2020 років у Росії були, зокрема, ліквідовані Федеральна національно-культурна автономія українців Росії, Об'єднання українців Росії, Сибірський центр української культури „Сірий Клин“. Крім того, Світовий конгрес українців було визнано „небажаною організацією“, а Бібліотеку української літератури в Москві закрито. (Радіо Свобода)

■ Загинули спортсменів з карате

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 1 листопада при зіткненні автомобіля з вантажівкою загинули тренер з карате Руслан Тодорашко та троє його вихованців з Кривого Рогу. Вони поверталися з Чемпіонату України, який відбувся у Вінниці. Водій автомобіля під час здійснення обгону транспортного засобу допустив виїзд на зустрічну смугу з подальшим зіткненням із вантажівкою. Внаслідок пригоди 46-річний водій та троє пасажирів віком 12, 14 та 16 років загинули на місці події. (Укрінформ)

■ Продають спиртові заводи

КИЇВ. – Фонд державного майна України 1 листопада приватизував на аукціоні майно Косарського спиртзаводу за 162 млн грн. На участь в аукціоні зареєструвалися 8 учасників. Підприємство має у власності будівлі та споруди, а також магазини у селі Косарі та у місті Сміла. 15 жовтня 2020 року в Україні почалася приватизація підприємств спиртової галузі. Загалом на приватизацію держава виставить 41 місце провадження діяльності, що входять до держпідприємства „Укрспирт“, та ще 37 його об'єктів. (Укрінформ)

Міським головою став Ігор Терехов

ХАРКІВ. – Міська територіальна виборча комісія Харкова оголосила результати виборів на посаду Харківського міського голови: Ігор Терехов переміг в одній турі.

Він набрав 50,66 відс. (146,240 голосів). зазначила голова ТВК Олена Матвієнко.

Інші кандидати на позачергових виборах отримали: Віктор Величков – 1,033 голоси; Михайло Добкін – 82,008 голосів; Дмитро Маринін – 2,545 голосів; Аліна Мустафаєва – 9,151 голос; Костянтин Немічев – 12,295 голосів; Володимир Плетньов – 8,106 голосів; Сергій Ряполов – 1,267 голосів; Олександр Скорик – 15,462 голоси; Денис Ярославський – 5,660 голосів.

Загалом громадянам були видані 288,654 бюлетені, не використаний 753,531 бюлетень, 4,888 визнані недійсними. Члени комісії підписали протокол.

Харківським міським головою у жовтні 2020 року був обраний Геннадій Кернес, однак у грудні внаслідок ускладнень COVID-19 він помер у бер-

Харківський міський голова Ігор Терехов. (Фото: Укрінформ)

лінській клініці „Шаріте“.

Укрінформ

Олігархи полетіли з-під санкцій

Михайло Ткач,
Українська правда

У власності українських мільйонерів та мільярдів наразі є понад 30 приватних літаків. Українські олігархи володіють літаками, які коштують від 10 до 50 млн дол. Щонайменше у мільйон доларів на рік обходиться обслуговування кожного такого літака.

На початку цього року Рада національної безпеки і оборони на чолі з Президентом Володимиром Зеленським наклала санкції на кілька десятків фізичних осіб та компаній. Окрему увагу СБУ звернула на фірми, на які були зареєстровані п'ять приватних літаків чотирьох впливових українських депутатів та бізнесменів. Санкції накладені через дуже серйозні звинувачення – прямі перелети цих літаків з України до Російської Федерації. Під санкції 19 лютого потрапили літаки народного депутата України та кума президента Росії Володимира Путіна Віктора Медведчука, найближчого соратника В. Медведчука депутата Тараса Козака, колишнього народного депутата Віталія Хомутинніка, дружини столичного забудовника Ігоря Кушніра.

Санкції було накладено на три роки, але і року не минуло, як два з цих літаків були продані. Приватні літаки втратили можливість пересуватись територією України, але деякі з них за дивним збігом обставин встигли вилетіти з України до потрапляння під санкції.

Міністерство закордонних справ України поінформувало компетентні органи Європейського Союзу, США та інших держав про застосування санкцій і порушити перед ними питання про запровадження аналогічних обмежувальних заходів.

У приватних літаків зазначених осіб виникли великі проблеми. Літак В. Хомутинніка за п'ять днів до санкцій залишив Україну і полетів до Швейцарії. Потім деякий час поневірявся між Туреччиною та Італією, Кіпром і Австрією, відвідував Дубай, Мінськ, Париж, Грецію. І навіть літав до Сполучених Штатів. Але у серпні цього року літак захотів в Україну. З новим бортовим номером літак В. Хомутинніка після перереєстрації прилетів просто до Києва і того ж дня повернувся до містечка Сент-Галлен у Швейцарії. В. Хомутинник повідомив, що вимушений перепродати літак іншій компанії.

Коронавірус: 16 регіонів віднесено до червоного рівня епіднебезпеки

Зараження коронавірусом станом на 3 листопада: у світі захворіли 248,433,252 особи, померли 5,031,936 осіб, одужала 225,106,441 особа; у США захворіла 46,999,771 особа, померли 768,847 осіб, одужали 37,009,990 осіб; в Україні захворіли 2,979,086 осіб, померли 69,447 осіб, одужали 2,466,674 особи.

* * *

Волинська, Харківська та Тернопільська області перебувають під загрозою потрапити до червоної зони епідемічної небезпеки. Про це заявив 3 листопада Міністер охорони здоров'я Віктор Ляшко. Уже 16 регіонів віднесено до червоного рівня епіднебезпеки: Київ і Дніпропетровську, Донецьку, Житомирську, Запорізьку, Івано-Франківську, Київську, Луганську, Львівську, Миколаївську, Одеську, Рівненську, Сумську, Херсонську, Хмельницьку, Чернігівську області. З 1 листопада у регіонах, де встановлено червоний рівень епіднебезпеки, спеціальні робочі групи розпочали перевірку організації процесів дотримання протиепідемічних норм та заходів щодо стримування коронавірусної хвороби.

* * *

Служба безпеки України 3 листопада заблюкувала протиправну діяльність міжрегіонального

угруповання, яке займалося підробками ПЛР-тестів та свідоцтв про вакцинацію від коронавірусу. Ділки „заробляли“ понад 3 млн грн щомісяця, а більшість їхніх клієнтів – заробітчани, які хотіли виїхати за кордон. Група зловмисників складалася із чотирьох мешканців Запоріжжя та Львівщини. Міжнародний сертифікат про вакцинацію „коштував“ 40 євро, а негативний ПЛР-тест – 500 грн. Для „оптових“ замовників діяла гнучка система знижок. Щомісяця зловмисники виготовляли майже 1,000 сертифікатів про вакцинацію та 2,000 негативних ПЛР-тестів. Готові „замовлення“ ділки відправляли через популярні поштові сервіси та кур'єрів. „Оплату“ отримували на банківські картки або готівкою. Працівники поліції Закарпатської області відкрили 17 кримінальних проваджень щодо використання піддроблених документів, які стосуються сертифікатів про вакцинацію та результатів ПЛР-тестування.

* * *

У Міністерстві охорони здоров'я 1 листопада повідомили, що українці, які були щеплені від COVID-19 за кордоном, можуть отримати Міжнародне свідоцтво про вакцинацію. Для отри-

(Закінчення на стор. 5)

На святкову подію прийшли відомі державні, політичні та громадські діячі, українські дипломати. (Фото: Посольство України в США)

Премію Фундації...

(Закінчення зі стор. 1)

видається у США вже 128 років, а також її редакторів і особливо Рому Гадзевич, яка недавно передала свої обов'язки Андрієві Нинці. Вона завершила промову запрошенням: „Посольство України відкрите для всіх українців Америки!“.

Далі ведення зібрання узяв д-р І. Воевідка, який надав слово членці номінаційного комітету М. Богачевській-Хомяк. Вона висловила вітання присутнім і прочитала представлення тижневика до нагороди, яке склали разом з нею відомі науковці-історики С. Плохій та Роман Шпорлюк.

(Повний текст виступу М. Богачевської-Хомяк читайте на стор. 11)

Про народження газети у 1893 році, її історичний шлях і роль у суспільстві розповіла Р. Гадзевич. Саме зі „Свободи“ почалося заснування Українського народного союзу, а також його англомовного тижневика „The Ukrainian Weekly“.

„Свобода“ з самих початків стояла на українських національних позиціях, поборювала москвофільство, широко висвітлювала і висвітлює українське життя на еміграції і в Україні, відіграла видатну роль у поширенні національної свідомості серед українських імігрантів у США, підтримувала акції на допомогу Україні і в обороні українців, переслідуваних в СРСР окупаційними режимами.

Після відновлення незалежності України „Свобода“ значно розширила обсяг інформації про оновлену державу, залучила видатних політологів до аналітичного розгляду подій в Україні, має ряд громадських кореспондентів в Україні. Р. Гадзевич згадала головних редакторів минулого, а також колишніх і сучасних працівників редакції.

(Повний текст виступу Р. Гадзевич читайте на стор. 10)

Голова Номінаційного комітету І. Воевідка та скарбник Андрій Левицький вручили пам'ятні плякети Р. Гадзевич та А. Нинці.

Посол О. Маркарова запросила всіх до спілкування та частування у вітальні посольства.

„Коронація слова-2021“ оголосила лавреатів

Ганна Мамонова,
УНІАН

КИЇВ. – 30 жовтня Міжнародний літературний конкурс „Коронація слова“ оголосив переможців конкурсу „Гранд Коронація“ та лавреатів відзнаки „Золоті письменники України“.

Авторів та їхні твори назвали співзасновники „Коронації слова“ Тетяна та Юрій Логущі.

Відзнаками „Золоті письменники України“ нагороджені Любов Відута, Дарина Гнатко (Юлія Іргізова), Наталя Гурницька, Олександр Есаулов, Еліна Заржицька, Ірена Карпа, Олена Печорна (Олена Сердюк), Юрій Шевчук (США), Любов Яковенко.

Твори, надіслані на конкурс, розділили на дві частини: обрано двох лавреатів – переможця виданих творів і переможця рукописів.

Переможцями в категорії „Твори для дорослих“ стали переможці виданих романів Ірен Роздобудько, Василь Добрянський, Тетяна Белімова. Переможці рукописів: Олексій Волков, Надія Лис, Ольга Саліпа.

Спецвідзнаки зокрема отримали: від Посла Франції „За висвітлення історії українсько-французьких відносин“ – В. Добрянський; „За популя-

ризацію Кубанської України“ від стартапу „Лінгарт – живі книги“ – Віктор Михайлов (Віктор Вальд); від Бердянського університету за художню панораму українського життя початку ХХ ст. та ліричну історію кохання – Т. Белімова; „За відкриття скарбів культури Сіверщини і легенд Коропівського краю“ від Чернігівської обласної організації Національної спілки письменників України – Володимир Ворона; „За найкраще художньо-психологічне осягнення дійсності“ від Олени Єременко, доктора філологічних наук, професорки, заступниці голови Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти – Олександр Вільчинський; за найкращий історично-патріотичний твір – В. Добрянський; особиста спецвідзнака від Олександра Афоніна – О. Волков; „За популяризацію українських художників, котрі завоювали Францію“ від Марини Олійник – Н. Лис. Вручено низку інших відзнак.

У номінації „Пісенна лірика“ нагороджені Богдан Стельмах, Олена Миклашук, Ігор Жук, Анатолій Матвійчук.

Ряд авторів отримали нагороди у номінаціях „Повісті“, „Пієси“, „Кіносценарії“, твори для дітей та молоді, а також низку спецвідзнак.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Відкрили пам'ятник Колесі

ПІЩАНИ, Львівська область. – В селі, де народився відомий український композитор Філарет Колесса, встановили пам'ятник з нагоди відзначення 150-річчя від дня народження фундатора української наукової музичної фолкльористики. Пам'ятник виготовив львівський скульптор Тарас Мороз. Освячення пам'ятника відбулося з участю громадськості, родини Ф. Колесси, представників влади під супровід муніципального чоловічого хору „Каменярь“. Ф. Колесса залишив по собі багатий науковий, етнографічний і музичний спадок – серед іншого, велике зібрання народних пісень і дум, а також унікальні записи кобзарів і лірників, зроблені на початку ХХ ст. Помер Ф. Колесса 4 березня 1947 року. Похований у Львові на Личаківському цвинтарі. (Укрінформ)

■ Яроша призначили радником

КИЇВ. – Експідер „Правого сектора“ Дмитро Ярош призначений радником Головнокомандувача Збройних Сил України, генерал-лейтенанта Валерія Залужного. Про це він повідомив на своїй сторінці у Фейсбуці. Інформацію про призначення в Генштабі ЗСУ кореспондентові Укрінформу не підтвердили й не спростували. (Укрінформ)

■ Надії Савченко вручили підозру

КИЇВ. – Міністер внутрішніх справ Денис Монастирський повідомив, що колишньому народному депутату України Надії Савченко та її сестрі Вірі вручили підозру за використання підробленого COVID-сертифіката. Він нагадав, що всі, хто порушує закон, мають бути готові понести відповідальність. „Незалежно, чи ви Герой України, чи екснардеп, чи просто громадянин“, – заявив міністер внутрішніх справ. (Укрінформ)

■ Медведчук вже не під домашнім арештом

КИЇВ. – Печерський райсуд столиці 2 листопада обрав запобіжний захід у вигляді особистого зобов'язання терміном до 31 грудня народному депутату від ОПЗЖ Вікторові Медведчуку, якому інкримінують держзраду і замах на розграбування національних цінностей. В Офісі генпрокурора пояснили, що граничний строк у 6 місяців перебування підозрюваного під цілодобовим домашнім арештом у цьому кримінальному провадженні закінчився, тому його подальше продовження є неможливим. А особисте зобов'язання – єдиний запобіжний захід, про який наразі могла клопотати сторона обвинувачення. Крім того, В. Медведчук має: перебувати за кожною вимогою органу досудового розслідування, прокурора або суду, не відлучатися із Києва та Київської області, утримуватися від спілкування з підозрюваними, свідками, здати на зберігання до органу досудового розслідування свої паспорти для виїзду за кордон та інші документи, що дають йому право на виїзд з України і в'їзд в Україну, а також носити електронний засіб контролю. (Укрінформ)

■ Запроваджено нові дорожні знаки

КИЇВ. – 31 листопада в Україні набули чинності зміни до Правил дорожнього руху, зумовлені необхідністю приведення правил у відповідність до національних стандартів України. З'являться нові дорожні знаки – житлова зона, пішохідна доріжка, початок населеного пункту і його закінчення, напрямки повороту, місце дозволеної зупинки та стоянки, заборона руху транспортних засобів, автозаправні чи електростанції, місце для зарядки електромобілів, платна дорога та її кінець, острівець безпеки, діагональний пішохідний перехід та інші. Запроваджується нова розмітка для позначення засобу для заспокоєння руху; виділених місць паркування вздовж доріг і наближення до кільцевої розв'язки; перед виходами з території шкіл; для позначення місця концентрації аварій; для позначення виділених місць паркування вздовж доріг тощо. Відповідальність за порушення вимог нових дорожніх знаків і розмітки проїзної частини залишається незмінною. Крім того, запроваджуються зміни, пов'язані з рухом велосипедистів, пішоходів і людей із порушенням зору. (Радіо Свобода)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Сенатори підтримують Україну

ВАШІНГТОН. – Президент Росії Володимир Путін викличе „пекельні санкції“, якщо він розпочне масштабну війну з Україною, сказав сенатор з Південної Кароліни Ліндзі Грем 2 листопада у інтерв'ю для газети „Вашінгтон Екземінер“. Він є найстарший за стажем республіканець у Бюджетному комітеті Сенату, який виділяє фонди Державному департаменту. Він це сказав на тлі напруження між Києвом та Москвою після того, як українські збройні сили використали закуплені турецькі безпілотники „Байрактар“ проти російської артилерії в східній Україні. Франція та Німеччина засудили цей крок Києва. Демократична сенаторка Джін Шагін з Нью-Гемпширу, членка Сенатського комітету закордонних справ, заявила, що ця зброя є „важливою для України з огляду на агресію Росії“. („Washington Examiner“)

■ Китай випробував ультразвукову зброю

ВАШІНГТОН. – Китай випробував ультразвукову зброю, і це дуже турбує, заявив Голова Об'єднаних шефів штабу генерал Марк Мілей 27 жовтня, реагуючи на повідомлення в лондонській газеті „Файненшал Таймс“ про те, що Китай запустив у космос ядерноспроможну ультразвукову зброю, що облетіла Землю перед поверненням до своєї цілі в Китаї. США досі не провели такого випробування ультразвукової зброї, яке досягнув Китай. Китай також розширює свою мережу підземних установок, з яких можна запускати міжконтинентальні ядерні ракети, і відкидає заклики США долучитися до переговорів з контролю над ядерною зброєю. („Associated Press“)

■ Новий знак на паспортів США

ДЕНВЕР. – Державний департамент оголосив 27 жовтня, що розпочав видавати паспорти з новим гендерним знаком „X“, для тих осіб, які не ідентифікують себе чоловіком чи жінкою. Вони не потребують медичного посвідчення. Перший такий паспорт був виданий в Колорадо. Державний секретар Ентоні Блінкен сказав, що „Державний департамент прагне поширювати свободу, гідність та рівність усіх людей, включно з особами нетрадиційної гендерної ідентифікації. Спеціальний дипломатичний посол США для прав LGBTQ Джесика Стерн сказала, що це рішення уряду є згідне з „живою реальністю“. Дозволяють своїм громадянам вибирати свою гендерну приналежність Австралія, Нова Зеландія Непал і Канада. („Associated Press“)

■ Поліція не затримуватиме за дрібниці

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Філядельфія стане першим великим містом США, яке забороняє поліції затримувати водіїв за незначні порушення. Бюро посадника Джеймса Кені сказало 1 листопада, що він підпише такий закон найближчими днями. Міська рада схвалила його головами 14-2. Подібний закон має Вірджинія, де поліція не може затримувати водіїв за розбиті задні світла чи застарілі посвідчення стейт-вої інспекції. Прихильники закону кажуть, що поліція зачасто затримує за такі дрібниці водіїв небілої раси. Спонсор закону і член Міської ради Айсея Томас сказав, що такі затримання „поширюють дискримінацію, а не публічну безпеку“. Голова профспілки поліцаїв Джан МекНесбі гостро скритикував цей закон, як „жахливий“ і назвав його „намаганням місцевих політиків твердити, що вони провели поліційну реформу“. („NBC News“)

■ Статую заберуть з міської ради

НЮ-ЙОРК. – Понад 100 років у палатах Міської ради Нью-Йорку стояла семифутова статуя Томаса Джефферсона, одного з основників США та головного автора Проклямації Незалежності. Але через намагання деяких афроамериканців та латиноамериканців рада проголосувала одногосно 18 жовтня, щоб усунути статую, тому що Т. Джефферсон був рабовласником. („History News Network“)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Буде фільм про колекціонера

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – У місті знімають фільм про відомого колекціонера Олександра Ільїна (1920-1993). Це одна із найзагадковіших постатей радянської епохи у краї. О. Ільїн був власником однієї з найбільших в Європі колекцій цінних книг, зразків живопису, ікон, гравюр, скульптур, предметів китайської порцеляни, старовинної бронзи, меблів, посуду, зброї, самоварів, кам'яних сокир.

О. Ільїн 1945 року став працювати реставратором у Києво-Печерській лаврі. Свою роботу просив оплачувати не грошми, а книжками з бібліотеки. Коли переїхав до Кіровограда, перевіз два контейнери книг та церковних речей. За його словами він це зробив на прохання ченців, які не хотіли, щоб цінні речі дісталися невірним людям. З перших років перебування у місті розпочав співпрацю з місцевим краєзнавчим музеєм – консультував, допомагав у пошуку та придбанні експонатів, здійснював обміни.

У Кіровограді О. Ільїн влаштувався на роботу

Під час зйомок у краєзнавчому музеї.

електриком на заводі „Червона Зірка“. Підробляв реставрацією старовинних картин та меблів. Дружини та дітей не мав. У місті був відомий серед колекціонерів, краєзнавців, співробітників музеїв та картинної галерії, які знали, чим займається звичайний електрик. У себе вдома він зберігав величезну колекцію дорогоцінних книг, стародавніх ікон, виробів із золота та срібла. Після

(Закінчення на стор. 6)

Олександр Ільїн і предмети з його колекції.

Нове життя українського села

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Традиційний фестиваль обласної організації Спілки журналістів „Осіньні зерна“ цього разу відбувся вже вдев'ять. Щороку він проводиться в одному з районів області (тепер – в територіальних громадах). Журналісти з інших куточків краю знайомляться з історією та розвитком території, її особливостями, досягненнями, цікавими людьми. І щоразу це – море емоцій, нової енергії, відчуття й розуміння того, наскільки різноманітна і неповторна Україна, і яка вона, незважаючи на постійні біди, кризи, втрати, все-таки, багата і сильна.

Цього року журналістів області приймала Добровеличківка, де гостей зустрічала редакторка газети „Сільське життя“ Лариса Лапа. Ці степи колись заселяли трипільці. Біля села Федорівка в урочищі Макітра ще в 1970-ті роки науковці проводили археологічні розкопки, численні знахідки яких стали експонатами місцевого краєзнавчого музею, створеного з ініціативи краєзнавців Дмитра Проскаченка та Василя Ноги.

Поступово відроджується і сучасна Добровеличківка. Комунальне підприємство „Неоліт“ бере участь у різноманітних державних та міжнародних програмах.

Колишній будинок-інтернат нині став лицем „Інтелект“, де на уроках інформатики, які веде педагог-інженер-електронник Віталій Цертей, діти оволодівають комп'ютерною грамотністю, навчи-

Журналісти разом з Ніною Селецькою (п'ята зліва). (Фото: Петро Мельник)

лись працювати на 3D-принтерах, уміють проектувати і виготовляти із різноманітного пластику прості речі – підставку для телефону, ручку, чашку, квітку. Діє тут гурток робототехніки, яким керує Юрій Калашников. Підлітки спроектували і виготовили робота-охоронця, який відкриває ворота, робота-пса, робота-слона, робота-спортсмена, робота-водія, який їздить у заданому напрямку.

Колишній бригадир городньої бригади тодішнього колгоспу Ніна Селецька разом з чоловіком Петром (обоє – випускники Уманського сільськогосподарського інституту) почала розбудовувати приватне господарство, яке обробляє 3,500 гектарів, має 200 голів великої рогатої худоби. Ніна Селецька – тричі кавалер ордена княгині Ольги.

А у Карбівці місцевий мешканець Юрій Попелюх створив великий туристичний центр. Спершу

(Закінчення на стор. 16)

Створили віртуальний музей кераміки

БАР, Вінницька область. – Віртуальний музей Барської кераміки створили 1 листопада. Представлені зразки виробів, виготовлених у цій унікальній техніці, які знайшли під час науково-пошукових експедицій Вінниччиною та музеями України.

Інформація викладена українською, польською та англійською мовами. Проєкт віртуального музею Барської кераміки підтримує Український культурний фонд.

Особливість оформлення виробів: біле тло з

Зразки Барської кераміки. (Фото: bar-city.com.ua)

обов'язковим художнім елементом – зозулею на каліні.

Українформ

Маргарітис Схінас відвідав Бабин Яр

Маргарітис Схінас відвідав Бабин Яр. (Фото: MargSchinas)

КИЇВ. – Віцепрезидент Єврокомісії з просування європейського способу життя Маргарітис Схінас 30 жовтня відвідав Бабин Яр у Києві та вшанував пам'ять загиблих. Він наголосив, що потрібно не тільки обов'язково пам'ятати про трагедію, яка сталася 80 років тому, а й робити все, щоб подібне ніколи більше не повторилося. Радянська влада всіляко приховувала єврейську ідентичність жертв Бабиного Яру, і лише повернення української незалежності сприяло відновленню справедливості.

Українформ

„Міс Україна 2021“ стала Олександра Яремчук

КИЇВ. – 21 жовтня у палаці „Україна“ відбувся фінал найпрестижнішого конкурсу краси в країні – національного конкурсу „Міс Україна 2021“. Його переможницею стала 22-річна Олександра Яремчук із Вінниччини.

Серед 25 фіналісток також обрали переможницю у номінації „Miss Earth Ukraine 2021“ 20-річну Марину Літвін із Запорізької області. Титул „Miss International Ukraine 2021“ здобула 24-річна Ольга Шамрай із Вінниці.

Оцінювало конкурсанти міжнародне журі, до складу якого ввійшли французька модель Сінді Бруна, всесвітньовідомий ювелір зі США Джейкоб Арабо, художник Алек Монополі, фотограф Соня Плакидюк, провідний український дизайнер Андре Тан, голова комітету конкурсу „Міс Україна“ Вероніка Щіпцова та інші.

О. Яремчук представлятиме Україну на міжнародному конкурсі „Міс Світ 2021“, який відбудеться в грудні у Пуерто-Ріко.

Українформ

Олександра Яремчук стала новою „Міс Україна“. (Фото: Miss Ukraine)

Коронавірус...

(Закінчення зі стор. 2)

манья такого документа громадянину України потрібно звернутися до сімейного лікаря або в будь-який пункт щеплення, пред'явити офіційно завірену довідку, яка підтверджує факт отримання однієї чи двох доз вакцини, зроблених за межами України. На підставі цієї довідки лікар внесе медичний запис до електронної системи охорони здоров'я (з позначкою про дані, внесені на основі вторинного джерела). За відсутності документа, який підтверджує факт вакцинації за кордоном, лікар не зможе внести дані до електронної системи охорони здоров'я. Відтак, видати Міжнародне свідоцтво також буде неможливо.

* * *

Міністер культури та інформаційної політики Олександр Ткаченко зібрав найпоширеніші фейки про вакцинацію від коронавірусу. Він зазначив, що дуже багато українців цим фейкам вірять. Найпоширенішими тезами серед антивакцинаторів міністер назвав: „Ефективність вакцини не доведено“; „Краще подивимося, що буде з вакцинованими і потім самі довакцинуємось“; „Вакцини загрожують здоров'ю та життю, вони неперевірені“; „Україна не може захистити своїх людей від епідемії, вакцин не вистачає“; „Коронавірус – це всесвітня змова“; „Коронавірус можна вилікувати, часниковою водою“, тому що її винайшли ташкентські медики“ тощо.

Українформ

АМЕРИКА | СВІТ

■ Число іміграційних арештів спадає

ВАШІНГТОН. – Газета „Вашінгтон Пост“ оприлюднила урядову статистику 26 жовтня, яка показує, що Іміграційна та митна поліція (ICE) провела приблизно 72 тис. арештів за фінансовий 2021 рік, хоч за фінансовий 2020 рік їх було 104 тис. За 2017-2019 роки пересічне число арештів було 148 тис. За Президента Джо Байдена число арештів знизилося через нові обмеження уряду, а також 100-денну павзу для більшості депортацій. У вересні секретар Департаменту національної безпеки (DHS) Алеграндо Майоркас наказав ICE, що для тих, хто прибув до США нелегально, це не повинно бути основою для арешту чи депортації. („The Hill“)

■ Фундація Нобеля відкинула квоти

ОСЛО, Норвегія. – Генеральний секретар Королівської шведської академії наук і заступник голови Ради директорів Нобелівської фундації Гирен Гансон сказав агенції новин „AFP“ 12 жовтня, що академія відкинула всякі намагання встановити квоти на базі статі чи етнічності, тому що нагороди мусять бути надані „тим, хто найбільше гідні“. „Ми хочемо, щоб кожного лауреата прийняли, бо вони винайшли щось важливе, а не через їхню стать чи етнічність. І це є згідно з духом заповіту Альфреда Нобеля“, – сказав Г. Гансон і додав, що якщо б його організація вирішила надавати нагороди тільки жінкам, тоді лауреатами стануть особи, „тому що вони є жінками, а не тому, що вони є найкращими“. Тижнем раніше організація Жінки ООН скритикувала фундацію, кажучи, що Нобелівську нагороду „надано менше ніж 60 жінкам“ від часу створення нагороди в 1895 році. Єдиною жінкою лауреатом цього року була журналістка Марія Реса з Філіпін, яка розділила Нобелівську премію миру з російським журналістом Дмитром Муратовом. („The Hill“)

■ Книга про радянського шпигуна

НЮ-ЙОРК. – Колишня репортерка газети „Вол Стріт Джорнал“ Ен Гегендорн провела інтерв'ю 2 жовтня з газетою „Таймс оф Ізраель“ про свою найновішу книжку „Sleeper Agent: The Atomic Spy in America Who Got Away“. Книжка розповідає про майже невідомого радянського шпигуна Джорджа Ковалю, який народився 1913 року в стейті Айова в родині єврейських емігрантів з царської Росії. У 1932 році його родина повернулася до Росії та оселилася в Єврейському автономному регіоні на Далекому Сході. Дж. Коваль закінчив престижний Інститут ім. Менделєва в Москві. Там його завербувала російська військова розвідка (ГРУ). Відтак він повернувся до США, де навчався в Колумбійському університеті, звідки вийшли багато науковців, які працювали над „Мангетенським проєктом“ для створення атомної бомби. Під час військової служби помітили його здібність до точних наук, і він працював фізиком у місцевостях, де провадили дослідження над атомною бомбою. Йому вдалося передати матеріали про ці дослідження агентам СРСР. Побояючись, що його зловлять американці, він повернувся до СРСР в 1948 році. У своїх листах до американських приятелів він ніколи не шкодував, що покинув США. Дж. Коваль помер у Москві в 2006 році. Наступного року Президент Росії Володимир Путін надав йому посмертно нагороду Героя РФ „за передання інформації, які поважно прискорили створення атомної бомби Советським Союзом“. („The Times of Israel“)

■ Росія: Тайван є частиною Китаю

НУРСУЛТАН, Казахстан. – Під час своєї візити до Казахстану 12 жовтня Міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров заявив, що Росія „вважає Тайван частиною Китайської Народної Республіки“. Лише 14 країн, включно з Ватиканом, мають дипломатичні взаємини з Тайваном. США втримують неформальні зв'язки з островом, після того як вони визнали Пекін в 1979 році. Китай вважає Тайван своєю провінцією і часто говорить про навіть примусове „возз'єднання“. („Newsweek“)

Висока відзнака зобов'язує

Найстарша у світі газета українською мовою „Свобода“, яка безперервно видається у США, отримала премію Фондації Омеляна та Тетяни Антоновичів за 2020 рік. Премія була вручена редакції 30 жовтня в Посольстві України у Вашингтоні.

Цього року припадає 40-ва річниця надання першої премії. У 1981 році першу премію отримав відомий український письменник Василь Барка. Лише вдруге премію отримала організація, а не особа. У 1992 році цією премією нагороджена „Літературна Україна“.

Премія мала бути надана минулого року, але через пандемію коронавірусу керівники Фондації Антоновичів вирішили почекати з проведенням церемонії нагородження особисто у Вашингтоні.

Подружжя Антоновичів створили свою фундацію в 1980 році з метою розвитку української культури. Від того часу Фундація пожертвувала майже 5 млн дол. на розвиток багатьох академічних і культурних інституцій та пам'ятників в Україні. Фундація також пожертвувала 100 тис. дол., щоб поставити у Вашингтоні пам'ятник жертвам Голодомору.

Працівники редакції „Свободи“ з великою вдячністю сприйняли нагородження тижневика. Вони усвідомлюють, що це відзначення є ознакою пошани до всіх редакторів та кореспондентів „Свободи“ за 128 років її існування.

„Свобода“ з самих початків стояла на українських національних позиціях, поборювала москвофільство, широко висвітлювала і висвітлює українське життя на еміграції і в Україні; відіграла видатну роль в поширенні національної свідомості серед українських імігрантів у США і в їх організації, була головним ініціатором створення центральної української репрезентації, почавши від Американської руської народної ради у 1914 році до Українського конгресового комітету Америки у 1940 році, підтримувала акції на допомогу Україні і в обороні українців, переслідуваних в СРСР окупаційними режимами.

Після відновлення незалежності України „Свобода“ значно розширила обсяг інформації про оновлену державу, залучила видатних політологів до аналітичного розгляду подій в Україні, має ряд громадських кореспондентів в Україні.

Водночас працівники редакції „Свободи“ усвідомлюють, що нагорода зобов'язує до посилення їхніх зусиль в інформаційному служінні закордонній громаді та Україні. При цьому ми не втрачаємо надії на всебічну, моральну й фінансову підтримку тижневика з боку його численних приятелів – передплатників та читачів.

ІСТОРІЯ

Останній штурм

Розстріл полонених українських вояків біля села Базар.

Анатолій Шорохов

Восени 1920 року вояки армії УНР переправились через річку Збруч і розсіялись по таборах для інтернованих осіб у Польщі. Чотирьохрічна боротьба з червоними і білими окупантами завершилась поразкою патріотів. Здавалось, втрачено все: терени України, зайняті більшовицькими арміями, загальною чисельністю більше мільйона чоловік, перетворились на ворожу фортецю. І все ж таки, якась надія ще була: діяли повстанські загони в тилу більшовиків, посилювалось невдоволення їхньою політикою, особливо серед селянства, яке складало більшість населення країни.

Керівництво УНР вирішило скористатися ситуацією і підняти всенародне повстання. До осені 1921 року було розроблено стратегічний план і створено Головний повстанський штаб у Львові. Керівництво Польщі, на теренах якої він діяв, начебто й не було у курсі справи, хоча через свої розвідувальні служби допомагало майбутнім повстанцям. З таборів інтернованих випущено понад 1,200 вояків армії УНР, які зосередилися у Волинських лісах. 27 жовтня 1921 року відбулася нарада командного складу повстанської армії, на якому більшість (на чолі з командувачем, генерал-хорунжим Юрком Тютюнником) була налаштована рішуче: владу комуністів, яка не має підтримки українського населення, знищимо, в табори для інтернованих вже не повернемося! Сил було замало, але надіялись на підтримку трудового люду. Думали, що жменька бійців стане своєрідним детонатором, який підірве насичену невдоволенням атмосферу українського суспільства. Був на нараді і рішучий опонент – підполковник Микола Шраменко, який заявив, що повстанці швидко загинуть через свою мало чисельність і морози, але на нього не звернули уваги.

У похід, який увійшов в історію під назвою „Другого Зимового“ або

„Листопадового рейду“, вирушили трьома групами – Бессарабською, Подільською і Волинською. Перші дві, до яких входили 300 і 400 бійців, успіху не мали і були змушені повернутись назад, одна – до Румунії, інша – до Польщі. А от остання (чисельністю понад 800 чоловік), якою командував особисто Юрко Тютюнник, навіть захопила місто Коростень (хоча більшовики це й заперечували). Однак, 17 листопада в районі села Малі Мінки (на Житомирщині) вона була розбита кавалерійською дивізією Григорія Котовського. Частина учасників походу потрапила в полон і після рішучої відмови перейти на службу до Червоної армії 359 вояків УНР розстріляно під селом Базаром. Це сталося 23 (за іншими даними 21) листопада 1921 року. Лише 150 бійцям Волинської групи вдалося вирватися із оточення і перейти польський кордон.

Цим і завершився „Листопадовий рейд“ безстрашних патріотів. „Більшовицька фортеця“ була для них занадто велика й міцна; вони стали прикладом для наступних поколінь, але нічого не добились. Останній штурм виявився „донкіхотівським“ ще й тому, що розрізнені загони повстанців не змогли об'єднатися, а величезна маса населення України була інертною й невідготовленою для загального повстання.

Невдача Юрка Тютюнника і його повстанської команди означала завершення визвольних змагань 1918-1921 років. Наслідки були трагічними для всього українського суспільства. З України вивезли велику кількість збіжжя, що спровокувало продовольчу кризу і голод 1921-1923 років. Потім прийшла сталінська диктатура, ще страшніший голод і репресії 1930-их років, війна, повоєнні розправи з інакдумцями і постійне перебування в полі зору „старшого брата“, яке розтягнулося аж на 70 років. Ціна, яку довелося заплатити за невдачу „Листопадового рейду“, була дуже великою, а страждання – занадто довгими й болісними.

Буде фільм...

(Закінчення зі стор. 4)

його смерті вони склали цілу залю обласного краєзнавчого музею і основу відділу рідкісної книги обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Дмитра Чижевського. Вартість колекції оцінювалась у 40 млн дол.

Фільмує Вофка Соловей – американський кінорежисер українського

походження, продюсер та сценарист, засновник компанії „TELMIMO Entertainment Inc.“, яка базується на співпраці молодих українських та досвідчених голлівудських творців кінематографа, котрі займаються розробкою та виконанням проектів на соціальної та історичні теми Східної Європи. Фільм знімають у Краєзнавчому музеї, бібліотеці ім. Д. Чижевського, а також безпосередньо біля будинку, де жив О. Ільїн.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка
Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
☎ (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 • ☎ (973) 644-9510 E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Помер провідний український дитячий письменник Час на жовто-блакитний

31 жовтня відійшов у засвіти Володимир Рутківський – провідний український дитячий письменник, поет, прозаїк, лавреат премій Миколи Трублаїні (1992), ім. Лесі Українки (2002), „Звук павутинки“ ім. Віктора Близнеця (2005), „Книга року Бі-Бі-Сі“ (за двотомний історичний роман „Сині Води“ – 2011), Шевченківської премії (за історичну трилогію для дітей „Джури“ – 2012) та інших. Людина постійного неспокою і пошуку, спрагла знань та краси цього світу.

Народився В. Рутківський в селі Хрестителевому на Черкащині, багато років жив, працював і творив в Одесі. Його спогади про дитинство, про реальну долю рідних довго залишалися досить мітологізованими, адже, як і у більшості українців, „дітей війни“, його близькі з міркувань самозбереження рідко згадували при дітях минуле. Лише в 1990-их роках він дізнався, що його батько – Григорій Рутківський, що він не круглий сирота, як зазначав у всіх анкетах, а має братів і сестер, а його прадід Михайло Рутковський – знаний на Волині архітект, похований 1881 року в селі Лука під Житомиром, куди батько під різними приводами все життя час-по-час навідувався в надії дізнатися щось про рідних.

Цей надзвичайно болючий процес спогадів, тісно пов'язаний з сумнівами, ваганнями та боротьбою із власним сумлінням, віддзеркалився в явно недооціненій автобіографічній повісті „Потерчата“ (друкована в 2008 році, перевидана через 10 років одеським видавництвом „Астропринт“). Її глибинний зміст означено як підзаголовком „Дитяча сповідь для дорослих, які так нічому й не навчилися“, так і самою назвою. Адже мотив образу нехрещених через тогочасні ідеологічні заборони потерчат-дітей, душі яких за давніми віруваннями українців не мали знайти спокою після смерті, від розділу до розділу починає звучати як своєрідний реквієм за цілим втраченим поколінням, до якого належить і автор, що не знало любові і чий мрії залишилися нездійсненими.

Згадуючи „воєнні, повоєнні та суспільно-літературні негаразди“, роздумуючи над власною долею, він зізнається, що її визначив, насамперед, „антагонізм між людиною і суспільством, несприйняттям суспільством інтересів окремої людини. А оскільки суспільство значно сильніше за людину, то вона змушена все життя пристосовуватися до його вимог і забаганок. Ті, хто цього не робив, змушені проходити всі кола земного пекла. Це стосується всіх моїх родичів, яких я знаю особисто, а відтак — і мене... Кожен із них мав викручуватися, аби зберегти життя собі та своїй сім'ї. Як, зрештою, і я. Та головне, попри всі жахи і труднощі, вони якось умурилися не зламати свій становий хребет“.

Колись Наталя Марченко сказала, що саме ця „проблема станового хребта“, в якому змалку виявив генетичну відсутність гнучкості й, водночас, на рівні тваринного інстинкту виживання не можеш допустити, аби той хребет тобі зламали, й визначила магістральну лінію долі письменника. Воістину, що саме шляхи любові та страху формують життєву дорогу кожної людини, а всі роздоріжжя люд-

ських вчинків зароджуються саме у дитинстві!

Нелегкою і звивистою була дорога В. Рутковського до визнання в українській літературі! Він навчався в Одеському інституті холодної промисловости, працював апаратником на Одеському суперфосфатному заводі, два роки – кореспондентом одеських газет „Январец“ та „Трибуна студента“, редактором обласного радіо, штатним сценаристом Одеської кіностудії, інженером одеського заводу „Мікрон“, завідувачем відділом одеської обласної газети „Одеські вісті“.

А паралельно – постійна наполеглива літературна діяльність. Почав В. Рутківський як поет: в 1959 році надруковано перші вірші, у 1966 в Одесі виходить його дебютна збірка поезій „Краплини сонця“, у 1968-у на Всесоюзній нараді молодих літераторів у Москві він вже представляв молоду українську поезію разом із Борисом Олійником, Петром Осадчуком, Романом Лубківським і Віталієм Коротичем. Але все перекреслили його підпис у зверненні на захист скривдженого колеги-радіожурналіста й анонімний лист про те, що він очолює на обласному радіо „українських буржуазних націоналістів“. Виручив Б. Олійник, який допоміг у 1973 році вступити на Вищі літературні курси у Москві, що традиційно були набагато вільнодумнішими, ніж затиснутий в лещата партійно-бюрократичного страху Київ.

Саме в Москві, у видавництві „Детская литература“, у 1977 році він опублікував 150-тисячним тиражем перекладену російською мовою повість „Ганнуся“, яку до цього „зарубали“ в єдиному українському видавництві для дітей „Веселка“. Згодом, у 1981 році, після чергової відмови в Україні, тут же буде стотисячним накладом опубліковано „Бухтик із тихого затону“ – про співжиття школярів і таємничого водного світу. Книга отримає чимало захоплених читацьких відгуків. Наступна книга „Гості на мітлі“ таки вийшла у 1988 у „Веселці“, але зі скандалом. В. Рутківський вирішив писати більше „в стил“. Він дочекався слави у 70 років! Голосно і з захватом про літератора почали говорити після виходу в світ у 2007 році книги „Джури козака Швайки“ з ілюстраціями талановитого українського художника Максима Паленка.

Звернення до історії – не випадкове, адже ще в школі він очолював археологічний гурток та брав участь у розкопках одного з найдавніших поселень на теренах сучасної України біля села Велика Бурімка на Черкащині, де пройшли його дитячі та юнацькі роки. Особливої популярності додав вихід на широкі екрани у жовтні 2017 року фільму за однойменною повістю „Сторожова застава“. Режисером став Юрій Ковальов, сценарій написали відомий український дитячий письменник Сашко Дерманський та кіносценарист Ярослав Войцешек.

Ми прощаємось з чудовою, творчою людиною, яка до останніх днів дієво була включена в українське літературне творче життя.

Ярослава Різникова,
лауреатка літературних премій Григорія Сковороди та Івана Франка, Одеса

Прочитав у свіжому номері „Свободи“ статтю Севастяни Федоренко „Прапор був жовто-синім“ про точку зору заслуженої художниці України Олександри Теліженко на кольори Державного прапора України.

Прикріплюю до листа свою двомовну (в Україні й через 30 років незалежності ще багато громадян російською розуміють краще, ніж українською) збірку „ЖБірка5“, в якій ця проблема розкрита доволі чітко та детально. Окремо прикріпив вірш „Жовто-блакитний – час“. Він створений значно пізніше за збірку, до того ж на мелодію пісні „Кохати час“.

Михайло Тавшунський,
Харків

Символ-перевертень

*Не жовто-блакитний є прапор держави,
Бо перевернули, глузуючи, жаби,
Зробивши із нього якийсь синьо-жовтий.
Спитаєш: „Навіщо?“ – почувеш: „Пішов ти“.
ВееРУ підманула, ВееРУ підвела:
Мало, що перевернула,
Так ще й порчу навела!
Хто каже, що жовте – пшенична є нива,
Не слухна то думка, ба більше – брехлива,
Що соняшник жовтий, не хліба що колір,
Усі пропишіть в голові, протоколи!
Що з того, що сонце горішне від неба?
Народу байдуже – аморфна амеба!
А синя ж вода гасить жовте багаття.
Ні, символ-перевертень – це забагато!
За прапор зіпсований з кого питати?
Які аргументи були, депутати?
Чи жовто-блакитний є символ навали?
Під жовто-блакитним людей катували?
Дурниць наробили за двадцять три роки,
Та й досі ще не визнаємо уроки,
Що жовте є сонячне, творче, активне,
А синє – вологе та консервативне.
Тож жовтий скрізь має згори майоріти,
Як сонце – на небі. Тоді моноліти
Собою являтимуть й прапор, й держава.
Інакше – неправда. Безглузда, іржава...*

Президент Зеленський...

(Закінчення зі стор. 1)

Прем'єр-міністром Греції Кириакосом Міцотакісом.

Під час зустрічі з державним секретарем Сполучених Штатів Америки Ентоні Блінкеном 2 листопада Президент Зеленський обговорив ситуацію на сході України, питання військово-оборонної співпраці та викликів в енергетиці.

2 листопада глава української держави також зустрівся з Президентом США Джо Байденом й поговорив з ним про безпекову ситуацію на сході України.

Пресслужба Президента України,
Твіттер В.Зеленського, Укрінформ

Пресфонд „Свободи“ за вересень 2021 року

SEPTEMBER 2021

\$	NAME	LOCATION
120	Clebowicz, Walter	Kensington, CT
50	Wasylyszyn, Roman	Philadelphia, PA
40	Maruszczak, Ilko & Olga Molls, Vera Ulanowicz, Maria	Dearborn Heights, MI Sacramento, CA Gainesville, FL
30	Korytowsky, Walter	Shelby Township, MI
25	Holyk, Walter Krywolap, George Prokopovych, Irynej Slywynsky, Tamara	Toronto, ON Catonsville, MD Calabasas, CA Sterling Heights, MI
20	Awramtchuk-Klim, Iya	West Lafayette, IN

Breslawec, Katia	Tonka Bay, MN
Cybyk, Martha	Toms River, NJ
Czartorysky, Swiatoslaw	Brooklyn, NY
Deychakiwsky, Nicholas	Brighton, MI
Fedun, Oresta	Clifton, NJ
Gina, Vera	Flushing, NY
Gonzalez, Luba	Lynbrook, NY
Kropelnyckyj, Emilia	Warren, MI
Ladanaj, L	Glen Spey, NY
Leskiw, Maria	Philadelphia, PA
Huralezczko, Luba	Union, NJ
15 Kichorowska-Kebalo, Martha	Briarwood, NY
Gudima, Olga	Parker, CO
Krucylak, Cathy	Saint Louis, MO
Kuzmowycz, Marta & George	North Scituate, RI

Pasicznyk, Nataly	Rochester, NY
10 Hluszok, Myroslawa	Roebing, NJ
Pidletejczuk, Nicholas	Grosse Pt Woods, MI
Sakun, Nina	Hartford, CT
Shulewsky, Maria	Willimantic, CT
Slevinsky, Maria	Stratford, CT
Wowk, Ulana	Edison, NJ
Yurkewych, Maria	East Hanover, NJ
5 Haftkowycz, Nadia	Wethersfield, CT
Movchan-Novak, Ola	Warren, MI

Total for September 2021: \$815

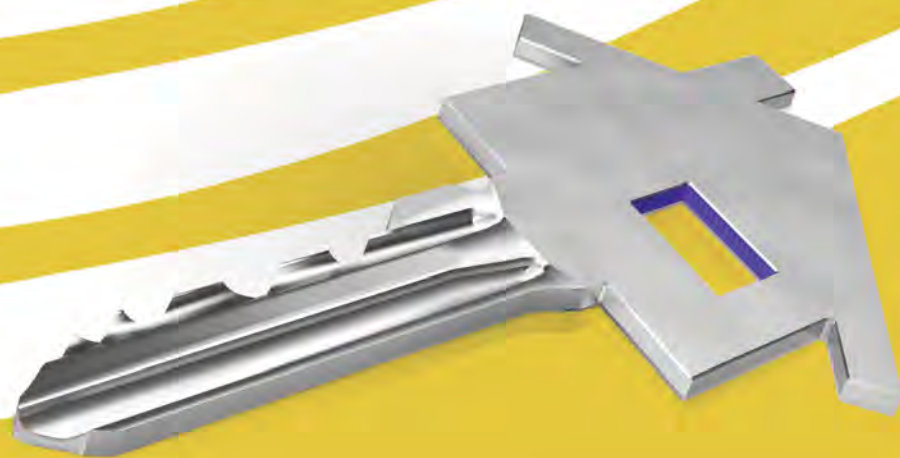
Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“

Позикові програми відповідно до ваших потреб!

Придбайте житло своєї мрії лише з початковим внеском в 5% !

Тепер лише з початковим внеском у 5% та приватним іпотечним страхуванням (РМІ) ви можете придбати нове житло. Якщо у вас немає коштів на очікуваний початковий внесок в 20% або Ви не бажаєте витратити стільки грошей, а хочете інвестувати їх іншим чином - ця нова пропозиція може бути саме тим що, ви шукаєте.

Уперше купуєте житло?

Ще одна унікальна пропозиція від SUMA FCU. Пропонуємо нашим членам які вперше купують житло, рідкісний шанс придбати нове житло лише з початковим внеском в 10% без будь-якого додаткового покриття РМІ. Також запитуйте в нас про інші державні гранти, доступні покупцям першого житла.

Звертайтеся до наших представників для отримання інформації про вищезазначені програми або з будь-якими іншими фінансовими запитаннями, які у вас виникнуть. Ми готові запропонувати вам найкращі ставки та індивідуальний підхід до кожного запиту – саме те, що ви завжди очікуєте від SUMA FCU.

ВІДДІЛИ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ СУМА

Main Office
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Spring Valley Branch
Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch
Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch
Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

SUMAFcu NMLS# 527694

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Про Шамокін у Філядельфії

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 28 жовтня відбувся заключний виклад осіннього семестру лекцій Релігійного товариства українців католиків „Свята Софія“ США та Осередку праці НТШ у Філядельфії. Юрій Данилів висвітлив тему „130-ліття єдиної галицько-української церковно-суспільної громади в США: Шамокін, ПА“.

Доповідач представив хронологічний опис історії української громади в Шамокіні – другому найчисельнішому центрі українського життя в США в період першої іміграції.

Містечко Шамокін було засноване в 1835 році, а в 1870-их роках в околиці почали прибувати перші іммігранти із закарпатських повітів: Земплинського й Шарішського (теперішня Словаччина – ред.), а відтак з Лемківських повітів: Сяноку, Горлиці та наприкінці 1880-их років – з Галичини. Першу греко-католицьку церкву Преображення Господнього було освячено 23 серпня 1890 року. Першим парохом церкви було призначено о. Теофана Обушкевича, після відходу якого парафія впродовж двох років функціонувала як місія до приїзду о. Івана Констанкевича 1 травня 1893 року. За час його душпастирства було закуплено цвинтар, організовано церковний хор „Боян“ (з 1914 року „Бандурист“). Період 1895-1898 років ознаменований приїздом динамічної групи священників, що їх історик Юліян Бачинський назвав „Американським колом“. До його складу ввійшли семеро львівських семінаристів: оо. Нестор Дмитрів, Микола Стефанович, Іван Ардан, Степан Макар, Антін Бончевський, Микола Підгородецький, Павло Тимкевич. Вони формували національну тотожність іммігрантів і перетворювали русинів на національно свідомих українців. Члени „Американського кола“ на чолі з о. І. Констанкевичом вели боротьбу проти латинізації, русифікації та мадяризації перших поселенців. Вони допомогли в створенні читалень, громадських установ, етнічних вечірніх шкіл, а між 1895-1907 роками редагували газету „Свобода“, очолювали Народний Союз та зуміли трансформувати його з москофільської організації на українську.

В 1900 році в Шамокіні було засноване літературне і добродійне Товариство ім. Шевченка та того ж року 30 травня, вперше в США влаштовано вшанування 39 роковин смерті Тараса Шевченка. Зі збільшенням кількості парафіян виникла необхідність побудови нового храму. 29 жовтня 1907 року о. Сотер Ортинський освятив наріжний камінь. Доповідач зазначив, що ці роки ознаменовані активними спробами римо-католицької ієрархії взяти під повну контроль греко-католицьку церкву.

В жовтні 1905 року Шамокінська громада заснувала „Русинську колегію“ (Ruthenian College), метою якої було виховання українсько-американської молоді в українському національному дусі. Історичною подією для парафії Преображення стали відвідини Митрополита Андрея Шептицького 1-3 січня 1922 року.

Парафіяни розуміли від початку

важливість освіти та значення парафіяльної школи. Перша парафіяльна школа, заснована одразу після освячення храму. 1938 року з ініціативи Владика Константина Богачевського закуплено приміщення під нову школу, управління якої доручено Сестрам Службницям і яка діяла до липня 2009 року.

В червні 1958 року парохом призначено о. Константина Беднара, який спільно з Церковною радою підготував святкування 75-ліття парафії, яке відбулося 1 листопада 1959 року. Проведено реставрацію храму, вставлено новий іконостас авторства Христини Дохват та майстерні Ігоря Хоманчука.

В лютому 1976 року, в рамках відзначення 200-ліття Америки, Український народний союз відзначив цей ювілей великим фестивалем в місті свого заснування, а 9 лютого 1984 року – 90-ліття УНСоюзу, якому доповідач присвятив особливу увагу з

Доповідає Юрій Данилів. (Фото: Стефан Фартушок).

огляду на заснування організації саме у Шамокіні.

100-ліття парафії відзначили 1984 року з участю Митрополита Стефана Сулика, а 125-ліття – 25 квітня 2010 року – з участю Митрополита Стефана Сороки.

Як зазначив Ю. Данилів, за час існу-

вання храму Преображення Господнього у парафіяльній громаді Шамокіна служило 25 душпастирів. У час заснування у 1884 році парафія налічувала 100 родин, у 1934 році – 315 родин, а 2018 році є 60 родин.

Товариство „Свята Софія“ США

Coverdell Education Savings Account (ESA)

A federal tax-advantaged educational savings program
the Coverdell ESA funds education expenses – not retirement.

- ✓ Allows for after-tax contributions of up to \$2000 per child annually.
- ✓ Interest on contributions grows tax-free.
- ✓ Account must be established before child turns 18. Deposits can be made until age 18.
- ✓ Withdrawals can be made until age 30 for qualified educational expenses.

- ✓ By age 30 unused funds can be transferred to a younger family member's Coverdell account.
- ✓ No annual maintenance fee.
- ✓ If used for qualified education expenses distribution can be tax-free.

Income limits apply.

CURRENT RATE
3.25%*

* RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 973-292-9800 • WWW.UNAINC.ORG

INSURING OUR COMMUNITY FOR OVER 125 YEARS!

НАГОРОДА

„Свобода“ – Берегиня українства

Промова, виголошена 30 жовтня в Посольстві України в США у Вашингтоні під час вручення газеті „Свобода“ премії Фундації Антоновичів.

Рома Гадзевич

15 вересня 1893 року – це історична дата в історії української діаспори – день народження „Свободи“, найстаршої у світі україномовної газети, яка видається безперервно від 1893 року. Отже, вже 128 років!

Цікаво зазначити, що від першого числа „Свобода“ на своїй першій сторінці друкувала, як кредо, слова Шевченка: „Учітеся, брати мої, думайте, читайте і чужому научайтесь – свого не цурайтесь“. І так почалася довга історія „Свободи“ як просвітителя імігрантів до Америки з українських земель.

Основоположник та головний редактор о. Григорій Грушка вважав, що „Свобода“ мусить бути газетою народу. З його звернення до „братів русинів“, яке з'явилося на першій сторінці першого числа, знаємо, що він вірив у силу друкованого слова та в особливу, місійну роллю української газети на американській землі.

„Нашою задачею єсть: просвіщати руський народ, боронити його честь од вражих нападів, вказати дорогу до поступу, до цивілізації, до добробуту. Дальше — святим буде обов'язком сохрانیти межі народом його... віру, обряд і мову. Накінець будемо старатися, аби наш народ... злучився в одну велику громаду...“ — стверджував о. Грушка.

І вже у четвертому числі газети, з датою 1 листопада 1893 року, на першій сторінці з'явилася велика стаття під заголовком „Нам треба народної організації“. Ці слова „Свободи“ перетворилися у велике діло – заснування 22 лютого 1894 року братської організації, яка стала найбільшою в Америці українською організацією.

Це був початок нового етапу в історії української діаспори.

Так! Це з ініціативи „Свободи“ постала організація, яка тоді називалася Руський Народний Союз, а від 1914 року знана як Український Народний Союз.

30 травня 1894 року, на першій звичайній конвенції Союзу, делегати одноголосно вирішили, що „Свобода“ буде офіційним органом новоствореної організації, хоча Союз ще тоді не був власником газети. (Це сталося щойно у 1908 році!) Цікаво тут додати, що на цій конвенції вперше в Америці пролунав гімн „Ще не вмерла Україна“.

Отці Нестор Дмитрів, Стефан Макар та Іван Ардан, як головні редактори від 1895 року до 1907-го, продовжували важливе діло та встановили „Свободу“ як організаторку американського українства та опікунку української діаспори.

Газета далі зростала завдяки праці й відданості головних редакторів Антона Цурковського, Осипа Стеткевича, Володимира Лотоцького і Омеляна Ревюка від 1907 року до 1933-го.

„Свобода“ постійно підкреслювала духовну єдність діаспорних українців з Україною та українським народом, вона заявляла, що „наша кардинальна, найголовніша вимога... це: повна національна свобода українського народу...“

Славний головний редактор „Свободи“ від 1933 року до 1955-го, д-р Лука Мишуга, описав важливу роллю газети та її видавця: „Український Народний Союз врятував українську душу в нашій народі в Америці. Не дав її вирвати ворогам і темноті. А врятувавши, заставив її ще працювати і собою жертвувати для великої ідеї визволення Рідного Краю з неволі“.

Важливо згадати, що редактор Мишуга став ідеологом не тільки „Свободи“ і його видавця, але й ідеологом української діаспори. Його концепція „двох батьківщин“ допомогла зберегти в різних державах світу вірних Україні патріотів та водночас лояльних громадян даних країн.

Завдяки цій концепції 6 жовтня 1933 року з'явився, спершу як додаток до „Свободи“, англійськомовний тижневик „The Ukrainian Weekly“, редактором якого був молодий 25-літній Стефан Шумейко.

Рома Гадзевич. (Фото: Степан Слущкий)

„Свобода“ стала званою як газета хрестоносних походів – як не раз писав головний редактор Антін Драган, який очолював редакцію від 1955 року до 1979-го. Усі хрестоносні походи „Свободи“, пояснював він, відбувалися на тлі двох основних завдань: організації американської України та підтримки змагань українського народу до незалежності.

„Свобода“ подавала світові правду про Голод у час, коли про цю правду не хотіли писати західні журналісти. Газета дала слово підкореній Україні, обороняла українських переміщених осіб та втікачів, та обговорювала проблеми їхнього пристосування до нових обставин в Новому Світі.

„Свобода“ вела хрестоносний похід за здвигнення пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні та за встановлення трьох катедр українських студій і Українського Наукового Інституту в Гарвардському Університеті.

Вона публікувала вістки про українських політичних в'язнів у Советському Союзі і друкувала їхні апелі, меморандуми та документи про людські й національні права.

Зі сторінок „Свободи“ можна відтворити багатогранну історію американської України. Довідаємося, хто і де будував церкви, школи і народні доми, хто навчав дітей і виховував молодь, хто засновував перші хори, оркестри і драматичні гуртки, як також спортові оселі, наукові центри і видавництва.

Головні редактори, які керували „Свободою“ після редактора Драгана та гідно продовжували вагому місію газети були Зенон Сників та Ірена Яросевич. А ще провадили „Свободою“, хоча на короткий час, Василь Тершаковець, Сергій Миронюк та Раїса Галешко. Треба згадати також, що численні члени редколегії, кореспонденти та дописувачі збагачували сторінки газети.

В лютому 2007 року я перебрала обов'язки головного редактора „Свободи“ в додатку до обов'язків головного редактора „Українського Тижневика“. Я глибоко вдячна за співпрацю відданого і надзвичайно працюючого складу редакційної колегії – редакторів Петра Часта, Лева Хмельковського, Христини Ференцевич і Лева Іваськіва, та технічних редакторів (відповідальних за верстку, вебсторінку та оцифровані архіви) Ігоря Пилипчука і Стефана Слущкого.

Я мала честь з ними працювати до кінця 2020 року, коли відійшла на емеритуру. Це їм та всім нашим знаменитим попередникам належить Премія Фундації Антоновичів.

* * *

У модернім Mission Statement – по-українськи „Ствердження напрямних УНСоюзу“ – сказано що, Український Народний Союз „існує для збереження української, української американської і української канадської спадщини і культури“.

І робить він це головно шляхом своїх публікацій!

Історик Українського Народного Союзу д-р Мирон Куропась писав: „Видання УНСоюзу все грали життєво важливу роллю в розвитку нашої громади. „Свобода“ була ключовою в українізації першої генерації українських американців. Український Тижневик грав таку же роллю в українізації другої і третьої генерації. Нині вони нам ще більше потрібні!“

Тепер „Свобода“ служить четвертій, п'ятій, шостій генераціям. І приємно бачити, що новий головний редактор, д-р Андрій Нинка, походить з молодшого покоління нашої громади.

Важливо підкреслити, що преса є ключем до збереження української американської громади, нашої діаспори – головно тепер, коли ми щораз більше розпорошені. Українська преса може і повинна бути зв'язковим, що тримає нас усіх у контакті.

„Свобода“ повинна стати газетою всієї діаспори, оскільки нині газета доступна всім на інтернеті. А її оцифровані архіви, де знайдете унікальні матеріали з історії українства, – це безцінний скарб!

На закінчення хочу сказати, що через десятиліття різно описували „Свободу“, її місію, її роллю. Вважаю, що професор Тарас Гунчак правильно охарактеризував „Свободу“ як Берегиню – Берегиню українства. Це, мабуть, найпростіший та найбільш влучний опис „Свободи“ на протязі понад 128 років її історії.

* * *

Дякую за визнання довголітньої праці нашої заслуженої газети, за надання їй престижної Премії Фундації Антоновичів, як також за щедру дотацію на Залізний Фонд при Українській Народній Фундації, який забезпечує майбутнє „Свободи“.

Вірю, що наша Берегиня „Свобода“ ще багато, багато років буде працювати на благо нашого українського народу.

Пам'ятна плякета Фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів.

НАГОРОДА

„Свобода” – доказ сталого існування цілої української громади США

Обґрунтування надання „Свободі” премії Фондації Антоновичів за 2020 рік, зачитане членом Номінаційного комітету Мартою Богачевською-Хом'як 30 жовтня в Посольстві України в США у Вашингтоні.

Марта Богачевська-Хом'як

До Дирекції Фондації ім. Тетяни і Омеляна Антоновичів

На руки Вп. д-р Ігора Воевідки, Андрія Левицького і Романа Слоневського

Шановні Панове!

Сьогодні, на відміну від загалу попередніх нагород імені Тетяни і Омеляна Антоновичів, пропонуємо відзначити не один вже закінчений твір чи одного автора, а живе діюче видання – „Свободу” – найстаршу україномовну газету в світі, що виходить безперервно від 1893 року, коли її заснував підприємливий о. Григорій Грушка.

Коли „Свобода” перейшла повністю у світські руки, вона могла гордо називати себе соборною. І хоч тепер для зростаючої кількості читачів папір замінюється електронним шрифтом, „Свобода”, незважаючи на наголос, далі обстоює своє ім'я „Свобода” – Freedom.

Пропонована лавреатка – газета „Свобода” разом з англійською „The Ukrainian Weekly” – не потребують довгого представлення.

Їх знають всі дорослі американські українці.

Серед її редакторів і дописувачів знаходимо такі знаменні особи як Антон Мишуга, Антон Драган, Богдан

Кравців, Ольга Кузьмович, Рома Сохан-Гадзевич, Іван Кедрин-Рудницький, Уляна Старосольська.

До газети дописували з усіх усюдів Іван Керницький (Ікер), Ірена Ярославич, Мирон Куропась, Орест Дейчаківський. Забагато, щоб всіх вичислити. У ній знаходимо новини про спорт, кіно, стислі науки і будь що з українським присмаком.

Сьогодні відмічуємо їх усіх складачів металу, секретарок, а особливо ту тяжку працю тих, часто призабутих редакторів, їхній труд під тиском читачів, авторів, адміністраторів, патріотів, інституцій. Ну, і знавців різних правописів української мови.

Але „Свобода” – не тільки газета, вона переростає газету. Вона – лучник українського життя в Америці і поза нею, вона – джерело інформації і критики, рупор політиків і поетів, гідна згадка про померлих і про життя громад.

Це газета, що повинна бути в кожній шануючій себе українській хаті в Америці. Ба більше, „Свобода” не тільки газета, а наявний доказ сталого існування не поодиноких українців в США, а цілої зорганізованої української громади. Бо без вільного слова, без форуму для обміну думок, без вдалого набору нових сил громада завмирає. Без сучасної преси й інших видів масової комунікації українською мовою – а це включає сердюч-

Марта Богачевська-Хом'як (Фото: Степан Слущкий)

кине висміювання суржика і – так – також ненормативний дискурс, тобто, масні жарти – українські слова кам'яніють, і поточній чи розмовній мові грозить загибель.

Кожний учень підставових шкіл в Америці скаже вам, що газету не видають одиниці. Треба і людей та інфраструктури. Треба вміти втримати й одне, і друге так, щоб були охочі читачі здібні підтримувати видання газети не тільки морально, але й фінансово.

Всі редактори боролись за свободу вислову, намагаючись подати сучасні інформації на користь чи розвагу читачів, одночас зв'язуючи фінансові кінці.

Тому що без форуму для обміну

думок і поглядів, без відкритих дебат і вирозумілого спілкування вільне суспільство розпливається. Розуміючи цю важливу історичну і сучасну роль газети, журі Фондації ім. Тетяни і Омеляна Антоновичів пропонує, щоб нагороду Фондації за 2020 рік надати найстаршій безперервно видаваній україномовній газеті „СВОБОДА”.

Підписані члени журі в складі Романа Шпорлюка, Сергія Плохія і Марти Богачевської.

І тепер, хоч як не кортить мене особисто говорити глибше і довше про Свободу, передаю слово кращому знавцеві як і „Свободі”, так і „The Ukrainian Weekly” Рومی Сохан-Гадзевич.

ОСІНЬ УКУ В АМЕРИЦІ

EVENTS IN THE US UCU AUTUMN

Please join Midwest Friends of Ukrainian Catholic University for an intellectual and celebratory fundraising evening to support our talented students and faculty!

VIRTUAL

**SUNDAY, NOVEMBER 14,
2:00 p.m. CT / 3:00 p.m. ET**

KEYNOTE SPEAKER:
OKSANA MARKAROVA
Ambassador of Ukraine to the United States

ADDITIONAL SPEAKER:
BORYS GUDZIAK
Archbishop-Metropolitan

ADDITIONAL SPEAKER:
ANDRIY SADOVYY
Lviv Mayor

ENTERTAINMENT:
Further details to be announced soon!
We look forward to your participation in our virtual fundraising event!

LEARN MORE AND ORDER TICKETS

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Ляльки в костюмах країн Європи

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 12 жовтня обласному краєзнавчому музеї відкрили виставку міжнародного мистецького проєкту „Ляльки в костюмах країн Європи“, яку організували творчі групи українських майстрів діяспори „Українські ляльки мандрують світом“, українських майстринь „Авторська лялька-мотанка“, Черкаський обласний краєзнавчий музей, громадська організація „Ми є поруч“ (керівник Тетяна Волочай).

Виставка налічує понад 70 авторських ляльок у народних строях кра-

їн світу. Представлені національні костюми більше 30 європейських країн, серед яких Австрія, Греція, Естонія, Італія, Латвія, Литва, Молдова, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, а також строї Південної Африки та Бразилії.

Проєкт об'єднав майже 40 майстринь з різних міст України. Учасницями проєкту з діяспори стали Тетяна Золочевська (Бремен, Німеччина), Ніна Гаген (Осло, Норвегія), Ванеса Джерба (Бразилія), Гелена Єрипалова (Польща), Олена Лузяніна з Португалії та Іванка Піняк (Страсбург, Франція).

Майстриня з Кременчука Ірина Залубовська.

На виставці „Ляльки в костюмах країн Європи“. (Фото: Олександр Костирко)

Виставка вражає красою та розмаїттям, високим мистецьким рівнем, презентує велике історичне та художнє значення народного костюма і традицій створення народної ляльки, цивілізаційні багатівкові зв'язки різних територій та етносів. Національний костюм – це невід'ємне надбання кожного народу, його глибокий генетичний код, традиції і світобачення.

Майстриням вдалося показати регіональні особливості традиційного строю і народної культури. Представлено вбрання південної, північної та центральної Німеччини, Україна демонструє світові Буковину і Лемківщину, Чигиринщину і Драбівщину, Київщину, Поділля й Волинь, Сокальщину, Слобожанщину,

Черкащину та Миколаївщину.

Відкриття виставки прикрасили співом учні Черкаської дитячої музичної школи. Квартет бандуристок „Квіти сонця“ виконав пісню „Червона калина“. З вітальним словом до гостей заходу звернувся директор музею Ірина Собко, Т. Волочай, майстрині з Кременчука, Чигирини і Черкас Ірина Залубовська, Олена Черноус, Наталія Крамна-Таран.

Депутат Черкаської обласної ради, очільниця обласного осередку Жіночого руху „За майбутнє“ Валерія Бондаренко відзначила важливість таких мистецьких проєктів. У листопаді виставку можна буде побачити в Києві – в Національному музеї літератури України.

Відбулася прем'єра авангардної опери

Опера „Вишиваний. Король України“ у Харкові. (Фото: В'ячеслав Мадієвський, Укрінформ)

ХАРКІВ. – Прем'єра авангардної опери „Вишиваний. Король України“ відбулася 1 жовтня у Харківському національному академічному театрі опери та балету ім. Лисенка. „Це перша опера на історичному матеріалі в Україні за останні 30 років. Три роки працювали над постановкою відомі діячі культури з Харкова, Києва, Івано-Франківська, Львова, солісти-вокалісти, починаючи з талановитого виконавця головної ролі Володимира Козлова, симфонічна оркестра, майстри декорацій та художники по костюмах – і от ми презентуємо нашу працю глядачам, і радіємо, що вони сприймають її так, як нам мріялося“, – продюсер проєкту, голова Центру українських ініціатив (Відень) Олександра Саєнко.

Автор лібрето Сергій Жадан нагадав, що Василь Вишиваний, за народженням – ерцгерцог Вільгельм Габсбург-Лотаринзький – 30 років різними способами домагався об'єднання українських земель як автономного князівства під габсбурзьким протекторатом. Композитор Алла Загайкевич вперше поєднала класичну симфонічну оркестру з електронікою. В опері задіяно близько 200 артистів, для них приготували понад 300 костюмів. Головна декорація – триярусна „вертепна“ алюмінієва конструкція з пандусом вагою 5 тонн, на якій одночасно може перебувати понад 60 осіб. Вартість постановки перевищує 17 млн грн.

Укрінформ

Відкрили пам'ятник видатним мислителям

Скульптурна композиція у Харкові. (Фото: facebook.com/kharkovgov)

ХАРКІВ. – Скульптурну композицію, яка символізує дружні відносини між Україною, Казахстаном і Азербайджаном, відкрили 24 жовтня у реконструйованому Сквері мислителів у старому центрі Харкова.

Скульптурна композиція складається з трьох фігур: українського філософа, богослова, поета і педагога Григорія Сковороди, азербайджанського просвітника, філософа і громадського діяча Мірзи Фаталі Ахундова та казахського поета, мислителя, реформатора культури Абая Кунанбаєва. Ідея створити таку композицію, пояснює проєктний менеджер Дипломатичного клубу Денис Ганжа, належить президенту цього клубу та єдиному спонзору створення скульптури, почесному консулу Республіки Казахстан у

Харкові Еміну Наджафлі. Її підтримали посольства Республіки Казахстан та Азербайджанської Республіки, а також Харківська міська рада. Композиція у бронзі з гранітним постаментом має висоту понад шість метрів.

Участь у відкритті композиції взяли Посол Казахстану Дархан Калетаєв, Посол Азербайджану Ельміра Ахундова, Посол В'єтнаму Нгуєн Ань Туан, а також представники влади Полтавської та Сумської областей, які входять до консульського округу Почесного консульства Республіки Казахстан у Харкові.

Під час відкриття пам'ятника відбувся концерт за участю симфонічного „Prime Orchestra“ та відомих співаків і гуртів Харкова.

Укрінформ

СЕМІНАР

СУБОТА, 20 ЛИСТОПАДА
О 10 год. РАНКУ

КЛЮЧ ДО КУПІВЛІ ЖИТЛА

ПОКРОКОВЕ ПОЯСНЕННЯ
ПРОЦЕСУ КУПІВЛІ ЖИТЛА

UKRAINIAN AMERICAN
CULTURAL CENTER OF NEW JERSEY
60C N. Jefferson Rd.,
Whippany, NJ 07981

**ВХІД БЕЗКОШТОВНИЙ
МАСКИ - ВИМАГАЮТЬСЯ**

Пригощатимемо кавою та тістечками

Irene Agne
Branch Manager
Selfreliance FCU
NMLS MLO ID # 586420

Roman B. Hirniak
Attorney at Law
Law firm of King, Moench,
Hirniak & Mehta, LLP

Marta Kowal
Realtor® - Associate
Christie's
International Real Estate
Northern New Jersey

НОВІ ВИДАННЯ

Зеновій Красівський передбачав сучасність

Георгій Лук'янчук

Зеновій Красівський. „Дороговкази Зеновія Красівського“, Видавництво Лілея-НВ. 2021. 110 стор.

Книга „Дороговкази Зеновія Красівського“, упорядкована Віктором Рогом, несе на собі відбиток печалі, оскільки книга вийшла в світ напередодні 30-річчя від дня смерті останнього Крайового провідника ОУН у радянській Україні. Серед творчого спадку допитливий читач не знайде ні смутку, ні печалі – лише здоровий і прагматичний погляд і невідомий оптимізм українського націоналіста-революціонера та відверта, не прилізана правда про перші дні-місяці процесів відновлення української незалежності у 1990-1991 роках.

З. Красівський передбачив 30 років тому ті процеси, які відбувалися протягом 30-років і відбуваються зараз. Наскільки скептично він аналізував ті ейфорійні заклики-заходи сучасників і наскільки соромно мало би бути діячам, які й сьогодні не зробили висновків із власної комічності у своїй тодішній шароварщині. З. Красівський чудово розумів, що псевдодемократичні перетворення у Росії не змінять її сутності, і вона так вільно Україну не відпустить, бо „Україна для Росії – це не рука чи нога – це серце“.

Тривала підпільна боротьба, 26 років неволі та багатий досвід спілкування давали підстави З. Красівському розцінювати горбачовську „перебудову“ лише як тактику для збереження російської імперії. 30 років тому він сміливо ставив питання про роки перебування України в СРСР як період окупації. Процеси, започатковані М. Горбачовим, на думку З. Красівського, були лише гарною кар-

тинкою для Заходу, який мав повірити у демократичність „імперії зла“, повірити у реформи й мирний настрій советів. І таки ж повірили! Бо як інакше розцінювати Нобелівську премію миру, яку в 1990 році дали М. Горбачову „в знак його провідної ролі у мирному процесі“. Правонаступниця СРСР, путінська Росія, сьогодні тероризує весь світ, окупує та анексує території, спонзорує вбивства – ось справжнє обличчя мирного процесу по-московськи!

Серед опублікованих у книзі виступів та роздумів З. Красівського є багато критики на адресу його сучасників, які у 1990-1991 роках прийшли до „великої політики“ в межах ще радянської України. Вже тоді він критикував їх за нерішучість та угодовство. Дорікав за надмірну увагу до ролі власної персони у депутатському кріслі на той момент ще держави-окупанта. З. Красівський вже тоді передбачив те, що ми зараз вважаємо однією з причин досить млявого процесу державотворення відновленої незалежної України. Мова йде про небажання і нездатність представників тодішніх демократичних партій перебирати на себе управління регіонами й державою в цілому. Все це в підсумку дозволило комуністам та їх наступникам й надалі залишитися біля керма держави, тепер вже ніби не контрольованої з Москви. Тим самим під час розпаду СРСР вона зберегла владу і колоніальний режим в Україні.

Націоналісти, яскравим прикладом котрих був З. Красівський, вимагали в той час проголосити відновлення держави Українського народу; утворити тимчасове державне правління; розпустити колоніально-бюрократичну адміністрацію; прийняти акт про злочини проти українського народу протягом окупаційного московського періоду та

Автор-упорядник Віктор Рог на презентації видання „Дороговкази Зеновія Красівського“. (Фото: Георгій Лук'янчук)

притягнути до відповідальності винних у цих злочинах.

Найтрагічнішим для патріота було те, що народ „опустошений і нищий“ змирився зі своїм рабством. І боротьба касті героїв в пекельному вогні за волю рідного краю відбувалась і, на превеликий жаль, відбувається досі на тлі пасивності, байдужості народу, „безликої, нікчемної, продажної сволоти“.

Упорядник збірки В. Рог підсумовує: „Справді, якби до влади в 1991-му прийшли такі націоналісти, як Зеновій Красівський, а не демократи-демагоги, мабуть, не було б такої тотальної спекуляції на крові і славі полеглих героїв, не було б стільки псевдонаціоналістичної демагогії і фразерства, не було б огульної профанації і дискредитації Великої ідеї“. Потрібне велике перезавантаження!

Шоста збірка сонетів Василя Шляхтича Правда про більшовицьку сваволю

Галина Михайловська

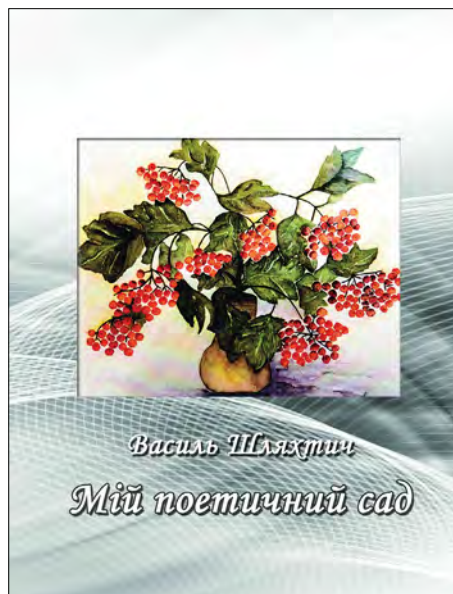
Василь Шляхтич. „Мій поетичний сад“. Хмельницький, Видавець Стасюк Л. С., 2021. 182 стор.

Вийшла шоста збірка сонетів Василя Шляхтича, який проживає у Польщі. У цю збірку автор вклав вибрані вірші зі свого багатолітнього творення. Графіка – Давида Шляхтича, картини на обкладинці – Іванки Мащак.

„Мій поетичний сад“ — так назвав нову збірку В. Шляхтич. Дійсно, перед читачем не букет квіток польових, весняних, що самі собою вкривають навесні полонини, а квіти з саду, виплекані дбайливо, невтомно, під чужим небом, на нерідному ґрунті, бо поет живе там, де живе його серце — в Україні. Карпати, Надсяння, стародавній Улюч, що сягає корінням княжих часів, рідна прадідівська земля, батьківська хата — з цим поета розлучили силою, як і його родину, як і всіх його односельців, в ході сумнозвісної акції „Вісла“.

Образ саду і всього, що з ним пов'язано, не раз зустрінемо в збірці уважному читачеві. Це і батьківська груша в саду уявному, якої, знає поет, давно вже нема, а він, наче, бачить її, наче, чує, як кряче ворон в її гіллі; це і сад дійсний, що його бачить поет зі свого вікна в різні пори року.

Плекає свій сад В. Шляхтич. Для нього поезія — це „думка, одягнена в слово“, де „не ритм і не рима, а мудрість розлита“, а поети „несуть

майбутнім поколінням колосся ідей“.

Вірші, що їх знайде читач в цій книжці, інколи є дидактичними, у хорошому розумінні цього слова. І це – природно. Адже людина, що проживає кожний свій день не побіжно, і не лише в турботах про хліб щоденний, людина, що дивиться і в минуле, і в майбутнє, має, що сказати людям. І слова ці, як і слова вчителя, не завжди є солодкими:

*Ми діти світа і гріха.
Ми діти чорної змії.
Здобутки предків і свої
Не несемо у майбуття.
Слабкі ми, щоб нести любов
І дарувати ворогам,
Бо гріх дороги пише нам,
А в жилах — без поживи кров.*

(Закінчення на стор. 15)

Лідія Ярошно

Зофія Коссак-Щуцька. „Пожарище“. Переклад: Лев Хмельковський. Львів. „Свічадо“. 2021. 304 стор.

Журналіст Левко Хмельковський емігрував за кордон, проте ніколи не втрачав зв'язків з рідною землею. Мабуть, тому й привернула його увагу творчість відомої польської письменниці Зофії Коссак-Щуцької, життя якої тісно пов'язане з рідною йому Старокостянтинівщиною, а історична доля цього краю знайшла своє відображення у її документально-художній прозі.

Завдяки чудовому, на наш погляд, перекладу маловідомої для широкого читачького загалу повісті Зофії Коссак-Щуцької „Пожарище“ ми маємо можливість відкрити для себе не тільки нове ім'я, але й багато цікавих фактів про події в Україні загалом і на Східній Волині зокрема періоду визвольних змагань 1917-1919 років.

Повість створена у 1922 році. Письменниця описує події на Волині у дні Лютневої революції та Жовтневого перевороту 1917 року, під час німецької окупації України, а також польсько-українського збройного конфлікту 1918-1919 років. Авторка у ці часи жила на Волині, у селі Новоселиця (нині Хмельницької області). Зі сторінок твору постає жорстока і неприкрашена правда про погроми, розстріли, більшовицьку сваволю: „Увійшов до міста Таращанський більшовицький полк,

який тікав з-під Рівного. Червоні захекані лиця. Крик на вулицях. Стріляють до людей, грабують житла, крамниці. Свистять нагайки. З перехожих знімають черевики, одяг...“

У книзі, на додаток до опису знищення її сімейної садиби, йдеться про долю інших садиб місцевої шляхти, переважно зі східної частини Волині. Описані події відбуваються у населених пунктах: Лашки, Семиреньки, Деркачі, Берегелі, Ілляшівка, Самчинці, Жеребки, Сквородки, Верхняки, Вербородинці, Ладиґи, Немирів, Гриців, Плужне, Славута, Теофіполь, Полонне, Меджибіж, Коритна та багато інших.

(Закінчення на стор. 17)

НОВІ ВИДАННЯ

Вийшла книга Владика Венедикта Алексійчука

Діана Мотрук

Владика Венедикт Алексійчук. „Про покликання людини. Роздуми і свідчення“. Львів. „Свічадо“. 2021. 400 стор.

У видавництві „Свічадо“ вийшла книга правлячого архиєрея Чиказької єпархії Української Греко-католицької церкви (УГКЦ) Владика Алексійчука „Про покликання людини. Роздуми і свідчення“. До видання увійшли роздуми владика про сенс людського життя і покликання, які він доповнив свідченнями сучасників. Серед героїв книги – п'ятеро працівників Українського католицького університету (УКУ).

Видання поділяється на дві частини. У першій – роздуми Владика Венедикта про суть покликання і його невинний пошук у житті. У другій частині представлено реальні історії відомих людей, які свого часу відгукнулися на те, до чого їх покликав Бог.

Своїми свідченнями поділилися президент УКУ, Владика Борис Гудзяк, проректори Тарас Добко і Мирослав Маринович, засновниця Центру „Емаус“, спільнот „Віра та Світло“ та „Ляш“ Зеня Кушпета. Про покійного професора УКУ, ініціатора і надхненника дослідницької програми „Київське християнство“ Ігоря Сковчиляса свідчення написала Галина Пастушок.

„Коли щораз більше вдивляюся у своє життя, то розумію, як це важливо – пізнати Божу волю щодо себе, усвідомлювати, чого Господь очікує від мене у різні миті життя. Тому і зародилась думка поділитися цим з іншими і написати свої роздуми щодо пізнання Божої волі й особистого покликання. Коли вже більшість текстів були готові, Господь дав мені чергову думку. Так, це добре – мати різні думки і поради, однак часто бракує прикладів того, як конкретні особи реалізували свої покликання в житті. Тоді я вирішив звернутися до тих людей, яких зустрів на своїй життєвій дорозі і які певним чином вплинули на мене“, – зазначає

Владика Венедикт у вступі до книги.

У книзі також можна прочитати свідчення про покликання таких людей: Юрій Тарнавський – журналіст, терапевт з алко- і наркозалежності, адміністратор Реабілітаційного центру УГКЦ „Дім преображення“; Наталія Мельник – генеральна настоятелька Згромадження сестер Пресвятої родини; Віра і Зіновій Кузимків – члени міжнародного правління спільноти „Подружні зустрічі“, лідери львівського осередку „Подружні зустрічі“; Оля Вох – слухачка Вищого інституту економічних студій (Париж), у минулому – економ Паризької єпархії УГКЦ; Богдан Трояновський – богослов, психолог, директор видавництва „Свічадо“; о. д-р Мирон Бендик – ректор Дрогобицької духовної семінарії; Микола Шарах – учасник відродження Білоруської Греко-Католицької Церкви, багаторічний голова греко-католицької парафії у Полоцьку; Брія Блессінг – американська співачка й композиторка; о. Олександр Затворник з Унева; Олесь Саноцька – засновниця спільноти взаємодопомоги „Оселя“ (про її покликання розповіла Наталія Саноцька).

Книгу владика Венедикта Алексійчука „Про покликання людини“ можна замовити у видавництві „Свічадо“.

Шоста збірка...

(Закінчення зі стор. 14)

Неприйняття, засудження таких розповсюджених людських пороків, як сріблоробство, прислужництво, облудність, що їх викривав Григорій Сковорода, бачимо і в багатьох віршах Василя Шляхтича. Здалеку пильно вдивляється поет в Україну, в нас з вами, і бачить нас не такими, як хотіло б його сповнене любові серце, а такими, якими ми ще, на жаль, є: без історичної пам'яті, часто-густо без рідної мови, без розуміння власного шляху. Керують нами „баламути“, а ми до них прислухаємося. Ми для поета навіть „неволята“, що ще вірять то в червоного, а то в старшого брата... Не дуже приємно читати таке про себе, але ж, погодьтесь, мар-

но було б ображатися на дзеркало.

Треба прийняти й те, що обравши для віршів, поданих в цій збірці, форму в 14 рядків, В. Шляхтич відмовився чи не від всіх канонів сонета, що їх блискуче сформулював у своєму відомому вірші Іван Франко, крім останнього і найголовнішого: кожний його вірш, як і вимагав від поетів Іван Франко „...при кінці сплива в гармонію любові“. І з цими, зрощеними з любов'ю, плодами свого саду, звертається до читача В. Шляхтич і щиро вірить:

*Якщо в нас є життєва суть
І Бог усім дороговказ,
То зрозуміють і підуть
За нами ті, що біля нас.*

Хочеться вірити, що саме так станеться і з цією книжкою.

Харків

ПОДОРОЖІ

Українські журналісти відвідали Естонію

Зустріч українських журналістів з посадником Тарту Урмасом Клаасом.

Олександр Вівчарик

12-19 жовтня у рамках діяльності й у співпраці з Українським кризовим медіацентром відбулася візита групи журналістів з України до Естонії. Про це розповів один з учасників української делегації, відповідальний редактор Черкаського сайту „Прочерк“ Назарій Вівчарик.

Знайомство з Естонією для мене почалося ще з летовища „Київ“ ім. Сікорського в Жулянах, де зустрів знайомого, який летів у цю балтійську країну на працю. Від нього я дізнався, що в Естонії є понад 100 тис. людей українського походження. Вже під час зустрічей з високопосадовцями цієї країни почув і таке: згідно даних податкової служби 18 тис. українців працюють в Естонії легально і оформлені належним чином.

Естонія справила на мене велике враження. Такою країною могли бути і ми, якби після відновлення незалежності пішли відразу шляхом реформ, поставили собі за мету бути в Європі і НАТО. Тож, хоча в Естонії лише 1,3 млн населення, що вдвічі менше, ніж у Києві, та середня платня сягає вже 1,500 євро. Нині ця країна одна з найрозвинутіших в Європі. А вона ж не має нафти, газу, золота, алмазів... Проте має гордий згуртований народ. Естонці люблять свою північну землю. Такою є і влада. Тож попри великі можливості займатися молочарством, скотарством, вона спрямувала зусилля на технологі-

ний розвиток, зосередилася на комп'ютеризації країни і всіх сфер життя. Тож нині в пляні комп'ютеризації Естонія чи не на першому місці у світі. До слова, відомі нам всім Skype та Bolt – винаходи саме естонські.

В Естонії немає олігархів, проте тут є домовленості між політичними партіями щодо ЕС і НАТО – це теми, які не обговорюються і на яких не спекулюють. Повітря набагато чистіше, як у нас, бо те, що вилітає з труб, контролюється. Усе для людей! У Таллінні навіть громадський транспорт для зареєстрованих жителів – безкоштовний. Тут немає купи поліціантів навколо президентського палацу в парку у центрі столиці. А Верховний суд розташований не в Таллінні, так само як і найпотужніший університет країни. Тут не треба купувати воду, бо її можна пити з водогону.

В Естонії відразу після здобуття незалежності розставили крапки над „і“ стосовно минулого. Тому радянський період називають окупацією, не підмінюючи поняття. Не забувають сталінські репресії, цензуру, примусове переселення народів. І музей тих часів є Музеєм окупації.

Тарту – це особливе місто, друге після Таллінна за величиною, інтелектуальний центр Естонії. Європейська комісія переконана, що 2024 року це місто буде Європейською столицею культури. Таллінн мав такий титул у 2011 році. Тут працює

(Закінчення на стор. 17)

Під час роботи конференції Східного партнерства.

СПОМИН

Незабутній генерал-поручник Микола Кравців

Ярослав Ликтей

Мені було вельми прикро довідатись, що відійшов від нас Микола-Святослав-Гордій Кравців, генерал Армії США, який народився у Львові і виростав у Пласті. Після Другої світової війни я був студентом української гімназії в таборі переміщених осіб у Байройті, Німеччина. У Пласті я очолював гурток „Чорних котів“, а пізніше мене вибрали курінним куреня ім. Івана Богуна. Я мешкав у бурсі.

Пластуни в Байройті. Перший справа стоїть Ярослав Ликтей і шостий справа Микола Кравців.

У першому ряді в середині Гоко грає на мандоліні, а за ним Ярослав Ликтей. (Фото: Ярослав Ликтей)

На початку 1946 шкільного року пластуни записали „Гока“ (так звали М. Кравціва у Пласті) до гімназії та прийшли до бурси, щоб його примістити. Гоко був високий, бистроокий і стрункий підліток. Його батько попросив мене, щоб я взяв Гока під свою опіку та став його „старшим братом“. На це я радо згодився, бо я завжди хотів мати молодшого брата.

Гоко був наймолодший бурсак, його ліжко було близько мого. Він був добрий учень, доброї вдачі, згід-

ливий, усміхнений, усім цікавився, дискутував, любив, коли я грав на бандурі, гітарі чи мандоліні та захоплювався природою. В гімназії я був редактором стінної газети, де він виявив свою репортерську здібність.

Я був диригентом пластового хору. При звуках моєї бандури чи гітари ми вивчали нові пластові пісні, які нам писав письменник, журналіст і професор Микола Угрин-Безгрішний, а музику komponував композитор, професор Іван Недільський. Ми з Гоком були як одна родина. Ми не пили і не курили. Така поведінка Гокові подобалась.

Мій стрий Петро з Америки відшукав мене і прислав запрошення. На початку 1949 року я виїхав до стрія і думав, що Гока вже ніколи не побачу, однак, він з батьками опинився у Філадельфії. Під час Корейської війни мене покликали до армії з Капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка.

Після моєї служби пластовий капелан і парох Української греко-католицької церкви св. Володимира Великого в Ютиці, Нью-Йорк, о. Богдан Смик запросив Гока і мене, щоб ми були виховниками молоді в католицькій оселі в Стретфорді, яка була під опікою єпископа Константина Богачевського. Там ми знову несподівано зустрілись.

У Стретфорді ми застосовували програму виховання, яка була розроблена в пластовому курені в Байройті. Гока вельми зацікавив мій побут в армії, і він признався, що хотів би дістатись до Вест Пойнту та стати вояком. Ми знову зустрілись 1954 року на „Вовчій тропі“, де Гоко був бунчужним юнацького табору, а я був виховником новацького табору. У вільний час ми згадували наше життя в Байройті. Я студював в Ютицькому коледжі Сіракузького університету, а Гоко мріяв про Вест Пойнт. У 1955 році Гока прийняли до Вест Пойнту.

В університеті я був членом Клубу дебатів. Мене повідомили, щоб я з дружиною приготувалися на вечірні дебати у Вест Пойнті. 16 листопада 1956 року ми виїхали до військової академії, де я зустрів свого „молодшого брата“ Гока. Ми сердечно привітались, і він мною зацікавився.

Військова кар'єра Гока швидко росла. На останньому році навчання він став командиром полку в бригаді кадетів і закінчив академію з відзна-

Микола Кравців (зліва) і Ярослав Ликтей

ченням і нагородами. В 1959 році він став офіцером-танкістом. Ми ще іноді зустрічались. У В'єтнамі він був тяжко поранений і тричі відзначений „Срібною зіркою за хоробрість“. У Західній Німеччині він був командиром кавалерійського батальйону танкової бригади та дивізії піхоти, служив у штабах Пентагону, НАТО та був миротворчим спостерігачем ООН на кордоні між Ізраїлем і Сирією.

Генерал-хорунжим став 1983 році, а пізніше – генерал-поручником. Як тільки Україна стала вільною, на пропозицію Начальника штабу Армії США та заступника Міністра оборони США він став радником Міністра оборони України Костянтина Морозова, мав інші посади та допомагав Україні в реорганізації українських збройних сил.

На завершення складаю щире подяку за добре навчання нашим гімназійним професорам на чолі з директором д-ром Константином Кисілевським і пластовій старшині куреня ім. Івана Богуна; зв'язковому Мирославу Шевчикові, станичному о. Іванові Прокоповичеві та кошовому Євгенові Зубальському за пластове виховання у релігійно-патріотичному дусі.

Ми пишаємось нашим байройтським гімназистом, бурсаком, пластуном, другом генерал-хорунжим Миколою Кравцивим і складаємо дружині Христині та її гарній родині наші найщиріші співчуття з відходом його на вічну ватру. Вічна пам'ять!

Нове життя...

(Закінчення зі стор. 4)

купив одну хатину і облаштував її. Провели там районний музичний фестиваль. Поступово купував інші старі хати, осучаснював їх, тепер сюди їдуть туристи. Старе болото розширили і зробили гарний ставок з місцями для рибалок. Трохи далі – звіринець, фарма, де організовано виробництво близько десяти видів сирів. А яка у „Козацькій долині“ (так зветься центр) корчма!

Ігор Неофіта не лише вирощує зерно, а й переробляє: організував підприємство „Добромлин“, де печуть 20-25 видів хліба й булок. А ще І. Неофіта біля своєї пасіки заклад сад. Ростуть тут 12 сортів яблук та два сорти груш. Цієї осені вже зібрано 150 тонн фруктів.

А якими скарбами виблискує Липняжка! В Будинку культури – виставка рушників родини Гонташів. Голова родини Василь до 40-річчя подружнього життя з Любою вишив 12-метровий рушник з традиційними візерунками всіх регіонів України. Нас зустрічає фольклорний колектив „Червона калина“, найстаріший в області: організований у 1936 році. Але є тут і молода „Калинонька“. Дорослим і дитячим самодіяльними театрами керує Наталя Мурковська (колектив започаткувала нинішня завідувача сільським музеєм Ольга Голоцван). Скільки запалу, скільки добротворчої енергії в цій жінці, скільки любові до того, що робить. Разом з дітьми вона шиє для дитячих вистав.

Маємо повноцінні крила для щасливого життя. Тільки слід швидше виполювати з української душі комплекси меншовартості та малоросійства.

Любов і Василь Гонташі біля своїх рушників. (Фото: Петро Мельник)

Українські журналісти...

(Закінчення зі стор. 15)

єдиний в Естонії класичний університет, заснований 1632 року королем Швеції Густавом II Адольфом.

Зараз в університеті навчається понад 18 тис. студентів, працює 165 професорів. Університет має виставку дивовижних скульптур. Свого часу радянська влада вивезла справжні цінні скульптури до Воронежа, тож тут – копії. Справжні пішли, мабуть, на генеральські дачі.

У минулому в Тартуському університеті здобули освіту та викладали чимало українців – студентів та вчених, зокрема один із засновників Кирило-Мефодіївського товариства Микола Гулак, брат Лесі Українки Михайло Косач, член Центральної Ради Олександр Крупський.

Українські журналісти на власні

очі побачили у виборчий тиждень, як працюють в Естонії виборчі дільниці – на відкритому повітрі в парках, в освітніх закладах чи в торгівельних центрах. У виборах брали участь 136 виборчих спілок і 8 партій.

Одним із важливих пунктів візиту українських журналістів до Естонії була також участь у конференції Східного партнерства. Ми побачили наскільки турбує Європу ситуація в Україні, яку часто згадували і не в негативному контексті.

Україні є чого навчитися в Естонії. Вона є прикладом того, як колишня радянська республіка, практично не маючи ресурсів, зуміла мобілізуватися і збудувати достойне для людей життя. Водночас самі естонці захоплювалися нашою нескореністю в боротьбі з агресією Росії. Вони вірять в нашу перемогу і сподіваються, що Україна буде надійним партнером Естонії.

Правда...

(Закінчення зі стор. 14)

В основу назви та сюжету покладено свавілля, які чинилися у ті часи, зокрема розграбування та спалення садиб місцевої, переважно польської шляхти. Зокрема, палаців князів Сангушків у містечку Славуті та Тишкевичів (Яблонівських) у Плужному, багатьох інших палаців і господарств. Так розграбували, знищили назавжди нумізматичні колекції, особливо цінні архіви й бібліоте-

ки: „Схованку зі сріблом й хутром „товариші“ знайшли. У квартирі було прохолодно, то вони палили під книжками й альбомами. Великі оздоблені видання, які до печі не вміщалися, викинули надвір“.

Повість має для нас, українців, історично-пізнавальну цінність, містить цікавий краєзнавчий матеріал. Хоч сувора правда про події столітньої давнини часом непроста для психіки, однак нам потрібна. Тому з великою вдячністю ставимося до перекладацької праці Левка Хмельковського, який, бездоганно володіючи словом, надав нам чудову можливість перегорнути сторінки цього унікального документально-художнього твору.

Лідія Ярошно – вчителька української мови та літератури, членкиня Національної спілки письменників України, голова міської та районної організації Всеукраїнського товариства „Просвіта“ ім. Тараса Шевченка

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
 Established 1972
 Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
 Fax: 973-574-8887
 e-mail: computopr@aol.com

ARKA
 Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба
 89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

МИХАЙЛО КОЗЮПА
 Ліцензований Продавець
 Страхування Життя
MICHAEL KOZIUPA
 Licensed Life Insurance Agent
 Ukrainian National Assn., Inc.
973-723-4387
 mkoziupa@outlook.com

МАРІЯ ДРИЧ
 Ліцензований Продавець
 Страхування Життя
MARIA DRICH
 Licensed Life Insurance Agent
 Ukrainian National Assn., Inc.
 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
 Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
 e-mail: mdrich@unainc.org

Велике Плем'я «Лісових Чортів»
 ділиться сумною вісткою,
 що 29 вересня 2021 р. відійшов на Вічну Ватру

генерал майор
пл. сен. Микола "Гоко" Кравців

Микола «Гоко» Кравців почав пластування у Німеччині та продовжував його в США як член Лісових Чортів. Він часто був в командах пластових таборів, міжнародних зустрічей та інструкторських вишколів.

Військову кар'єру Микола Кравців почав у Військовій Академії Вест Пойнт, де став офіцером Армії США. Він відбув службові ротації у В'єтнамі, на середнім Сході та в Європі при НАТО. Впродовж 31-літньої військової служби Микола Кравців командував на всіх армійських рівнях і поміг впровадити багато нових програм та реформ. За свою службу він одержав численні нагороди та відзначення включно з призначенням генерала майора.

В 1992 р., вже у відставці, Микола Кравців повернувся в Україну як радник з питань оборони у Верховній Раді України та допоміг реформувати українське військо.

За словами покійного: «У війську сповнились мрії з моїх юнацьких днів у Пласті. Я тоді мріяв про оборону свободи, про пригоди, про провідництво, про діяльність у природі, про пізнання світу і про працю з молодими людьми....».

Опечаленій родині складаємо глибокі співчуття,
 а покійного прощаємо останнім
«Гей-гу! Гей-га!»
Вічна йому пам'ять!
 Велике Плем'я «Лісові Чорти»

KULINSKI MEMORIALS
 809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835
 Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
 KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

DNIPRO LLC.
ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040
--	--	---

MONUMENTS
Oblast Memorials Co.
 PO Box 746, Chester, NY 10918
Tel : 845-469-4247
Custom Designed Quality Monuments
 Serving NY/NJ/CT Cemeteries
 e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com
 web site: www.oblastmemorials.com
 BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Україна вшанувала Лесю Українку

Ярослава Різникова

2021 рік позначений святкуванням 150-річчя Лесі Українки. Чимало знакових подій було проведено на початку року – масштабний мистецький проект „Леся Українка: 150 імен“, у межах якого – опера „LE“, дискусії та обговорення, флешмоби, вистав-

Проекти пам'ятника Лесі Українці в Одесі.

ки, фестивалі та конкурси, презентація 14 томів творів Лесі Українки тощо.

Але і наприкінці року відбувається низка цікавих заходів, присвячених висвітленню життя і творчості Лариси Косач-Квітки. Згадаймо лише, що у Луцьку 18-20 жовтня відбувся черговий Всеукраїнський конкурс професійних читців Лесиної поезії, заснований Національною спілкою театральних діячів України. У вересні Посольство України в Нідерландах передало до Літературно-меморіального музею Лесі Українки у Новоград-Волинському віднайдені перекладені фризською мовою п'ять віршів Лесі Українки, надруковані наприкінці 1980-их років. У селі Прилуцьке, що на Волині, 21 вересня підбили підсумки Міжнародного конкурсу плякатів „Паралельні біографії: Габрієла Запольська – Леся Українка“. У Харкові з 17 вересня до 16 жовтня тривав найбільший в історії Харкова освітньо-театральний проект „Шляхи рівняте Духові Його. Леся Українка: погляд зі сходу“. Завершенням проекту став тиждень благодійних показів прем'єрної вистави Театру P.S. „Оргія“ за останньою п'єсою Лесі Українки.

У рамках проекту „Привіт. Леся“ від радіо СІД FM було створено серію радіопрограм, що розвінчують міти про життя поетеси, українська акторка театру та кіно, заслужена артистка України Ірма Вітовська озвучила

Організатори виставки біля проектів пам'ятника Лесі Українці в Одесі.

листи Лесі Українки, а в Луцьку в Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків з 11 вересня до 10 жовтня тривала виставка робіт Олександра Грехова, присвячених Лесі Українці.

В цю всеукраїнську географію осіннього відзначення ювілею поетеси дуже гармонійно вписується і одеський проект „Леся Українка. Присвята“, що почався 15 жовтня в Одеському літературному музеї. Ініційований Заслуженим художником України Сергієм Савченком проект складається з серії подій, до яких долучилось широке коло учасників. Так у Золотій залі музею були конференція та презентація книги „Леся Українка і Одеський культурний простір в текстах одеських діячів“. Серед авторів – два письменники, лауреати Національної премії ім. Тараса Шевченка Григорій Гусейнов та Володимир Рутківський; поетеса, учасниця українського правозахисного руху, лауреат премій ім. Василя Стуса, ім. Ірини Калинець Галина Могильницька; письменник, Заслужений діяч мистецтв України Григорій Зленко; історик, громадський діяч, доктор історичних наук Олександр Музичко; журналіст, культуролог, член Національної спілки журналістів України Тетяна Ананченко; краєзнавець, громадський діяч, колекціонер Тарас Максимюк; журналіст і письменник Роман Кракалія; літературознавець Володимир Сподарець, а також сам ініціатор проекту С. Савченко. Виставка графічних робіт, присвячених поетесі та її творчості розгорнулася в нижніх залах музею. Постаць мисткині розкрилась через галерію зображень від видатних українських художників-графіків Михайла Дергуса, Володимира Василенка, Василя Перевальського, Людмили Мітченко, Василя Лопати, Надії Лопухової, Василя Чебаніка.

Виставка сучасного візуального мистецтва одеських мистців була розміщена в сусідніх залах. Куратор виставки С. Савченко твердить, що для багатьох наших сучасників „не до кінця зрозуміла постаць Лесі Українки, яка будучи органічною частиною цілісного українського, історично-культурного простору, явилась стимулятором діалогу українських культурних еліт Західної України та Великої України. Особливо зворушливий слід Леся залишила в Одесі, де побувала понад 20 разів, й де дотепер відчутна магія її особистості“.

Саме цим, мабуть, пояснюється зацікавлення до двох варіантів проекту пам'ятника Лесі Українці, що презентувались в експозиції виставки. Їх створив відомий одеський скульптор, монументаліст, Заслужений художник України Микола Худолій, на прохання членів ініціативної групи „За створення пам'ятника Лесі Українці в Одесі“, що почала діяти на початку 2020 року.

Представники творчих організацій, краєзнавці, історики, звернулись до міського голови з пропозицією встановити пам'ятник Лесі Українці на Приморському бульварі. На жаль, ця ідея була відхилена, як й інша пропозиція про встановлення пам'ятника на Олександрівському проспекті в центрі міста. Але ініціативна група не полишає спроб донести до представників органу місцевого самоврядування важливість увічнення образу аристократки духу і великої Українки в місті, що в 2019 році долучилось до мережі креативних міст ЮНЕСКО, визначивши літературу серед пріоритетних напрямків свого розвитку.

Ярослава Різникова, лауреатка літературних премій ім. Івана Франка та Григорія Сковороди, членкиня ініціативної групи „За створення пам'ятника Лесі Українці в Одесі“.

ВИЙШЛА В СВІТ КНИГА ПРО УКРАЇНСЬКІ ТАБОРИ ДП У МІСТІ АВГСБУРГ!

**ХРОНІКА, ОБСТАВИНИ
ЖИТТЯ, ТА ДІЯЛЬНІСТЬ
УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ
У ТАБОРАХ ДП АВГСБУГА,
Особливо
СОММЕ-КАСЕРНЕ.**

Книга написана українською мовою і покриває 402 сторінок, та включає:

**фотографії,
копії документів
та спогадів**

Ініціатор:
Проф. Дмитро Штогрин
з внесками
з багатьох джерел,

Упорядник
і автор більшості статей:
Проф. Володимир Сергійчук.

ЦІНА КНИЖКИ – 25 ДОЛАРИВ.

(КОШТИ ПОШТОВІ І ОБРОБКИ, ДО КОНТИНЕНТАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ США Є ВКЛЮЧЕНІ)
(ЦЯ КНИГА НЕДОСТУПНА ЧЕРЕЗ БУДЬ-ЯКІ ІНШІ ТОРГОВІ ТОЧКИ)

ЩОБ ЗАМОВИТИ ЦЮ КНИГУ В США

АБО ОРГАНІЗУВАТИ ПЕРЕСИЛКУ ЗА МЕЖІ США НЕОБХІДНО

НАДІСЛАТИ ЕЛЕКТРОННИЙ ЛИСТ: uaecofboston@gmail.com

(Прошу, включіть: Ваше ім'я і прізвище, поштову адресу та кількість копій)

АБО

НАДІШЛІТЬ ПИСЬМОВИЙ ЗАМОВЛЕННЯ І БАНКОВИ ЧЕК ДО

Augsburg Publishing
c/o Oksana Iwaszczenko
41 West Street
Malden, MA 02148

(CHECKS SHOULD BE PAYABLE TO: UAEC of Boston)

(Ukrainian American Education Center)
(Українсько-Американський Освітній Центр)

UKRAINIAN SISTERS

THE BEST CARE FOR YOU OR FAMILY MEMBER

24 hours and 7 days per week services

- Compassion
- Kindness
- Responsibility

Ukrainian - American homecare agency
 ☎ 631-764-5388
 631-727-2880
 ✉ Ukristersag@gmail.com

Ділимося сумною вісткою з дорогими друзями, що 31 жовтня на 97-му році життя відійшов у вічність наш найдорожчий Батько і Дідо.

св. п. Іван Буртик

Батько народився 13 грудня 1924 року в Липівці. Після Другої світової війни оселився в Нью-Йорку і незабаром одружився з Олею Дуткою. Наступні роки вони проживали в Клифтоні, Нью-Джерзі, де батько став інспектором при Clifton Health Department.

Переживши війну, він усе своє життя невтомно боровся за українські справи як в діяспорі, так і в Україні, а також не забував про засланих у Казахстан.

Україна та українська громада втратили патріота та вірного друга.

Вічна Йому пам'ять!

Відвідини: 4 листопада від 2-ої до 4-ої години і від 7-ої до 9-ої години в Morrocco Memorial Chapel, 470 Colfax Avenue, Clifton, NJ 97913. Парастас відбувся о 7-ій годині вечора.

Похорон відбувся 5 листопада о 10-ій год. ранку в Церкві Святого Миколая, 217 President Street, Passaic, NJ.

В пам'ять покійного можна складати датки на фонд поранених ветеранів: United Ukrainian American Relief Committee - UUARC.org online or by check and indicate John Burtyk for Veterans Dozen Foundation, 1206 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111.

Фундація Українського Вільного Університету

повідомляє зі смутком

що у неділю, 31 жовтня 2021 р., відійшов у вічність один з наших основоположників, почесний доктор Українського Вільного Університету та довголітній трудівник на громадській ниві в Україні та в діяспорі

бл. п. Іван Буртик

Парастас відбувся у четвер, 4 листопада, в похоронному заведенні Мароко Меморіал при 470 Колфакс авеню у Клифтоні, Н.Дж. Похорон відбудеться у п'ятницю, 5 листопада, у Церкві Св. Миколая, 217 Президент вулиця у Пассайку, Н.Дж., відтак – на цвинтар Св. Андрія у Савт Баунд Бруку.

Складаємо співчуття дочкам, сину та внукам.

Замість квітів на могилу родина просить складати пожертви для поранених українських воїнів через Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет, UUARC, 1206 Cottman Avenue, Philadelphia, Pa. 19111

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що

св. п. Надія Лідія Булик

з Челтенгаму, Пенсильванія, померла 27 вересня 2021 року. Їй було 89 років. Народилася в Тернополі 29 лютого 1932 року. Надія була дочкою св. п. професора Івана та Леонії (Зрадовської) Олексинин, молодшою сестрою св. п. Ольги Головецької, дружиною св. п. Романа П. Булика, у неї залишилися діти Ярослав Еміліан та Марта Леонія Булик.

Ще в дитинстві Надя з родиною переїхала з Тернополя до Львова. Після кількох приемних років у Львові родина Олексининих втекла до Зальцбургу, Австрія, через дедалі небезпечніші політичні заворушення в Україні під час Другої світової війни. У Зальцбурзі Надія жила в таборі для переміщених осіб і закінчила гімназію. Родина виїхала до США й оселилася у Філядельфії. Надія почала студії в Університеті Пенсильванії, який закінчила за спеціальністю „Хемія“ в той час, коли у цій площині було мало жінок. Згодом вона працювала науковим співробітником в біологічно-хемічній лябораторії у Філядельфії. Познайомилася і одружилася з Романом Пилипом Буликом й повністю присвятилася родині та вихованню дітей. У 1974 році родина Буликів переїхала до Челтенгаму, де Надія прожила решту життя.

Надія була відданою дочкою, сестрою, дружиною і матір'ю, яка невтомно віддавала себе близьким, була вірною католичкою, дуже сильною, розумною жінкою з безмежною енергією, чудовим гумором і сильним, витривалим духом, з глибокими інтересами до природних наук і медицини, мистецтва і природи. Надія щедро підтримувала Українську Католицьку Церкву та різні медичні, природні, ветеранські та інші благодійні організації.

Панахида була відслужена 4 жовтня в Українській католицькій церкві Благовіщення Пресвятої Богородиці в Мелроз Парку, Пенсильванія, похорон на Українському католицькому цвинтарі Святої Марії в Елкінз Парку, Пенсильванія.

Вічна Їй пам'ять!

Пластова Фундація

ділиться сумною вісткою, що 20 вересня 2021 року відійшов у вічність наш довголітній член дирекції, скарбник і Заступник Голови Пластової Фундації

св. п.

пл. сен. кер.

Ярослав Оберишин, Чок

Працаємо нашого Друга на Вічну Ватру з вдячністю за Його жертвенну працю на користь Пластової Фундації і для добра Пластової молоді.

В імені Пластової Фундації складаємо родині Покійного та світовій Пластовій громаді найглибші співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 17 жовтня 2021 року на 70-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча

ДОЧКА, СЕСТРА, ПЛЕМІННИЦЯ І ТЕТА

св. п.

ДАРІЯ АННА (ДЕМЯНЧУК) БАСАЛИК

Покійна залишила у глибокому смутку:

- маму - Ольгу (Воляник) Демянчук
- брата - Андрія (Ліда) Демянчука
- племінників - Петра і Адріану Демянчук
- тету - Мирославу (Зенон) Голубець з родиною
- вуйка - Олега (Гвен) Воляника з родиною
- родини - Малицьких і Демянчуків
- ближчу і дальшу родину у США й Україні

Заупокійна Свята Літургія була відслужена 21 жовтня в Катедрі св. Йосафата, Парма, Огайо.

Св. п. Дарія була похована на цвинтарі свв. Петра і Павла, Парма, Огайо.

Вічна Їй пам'ять!

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА І СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

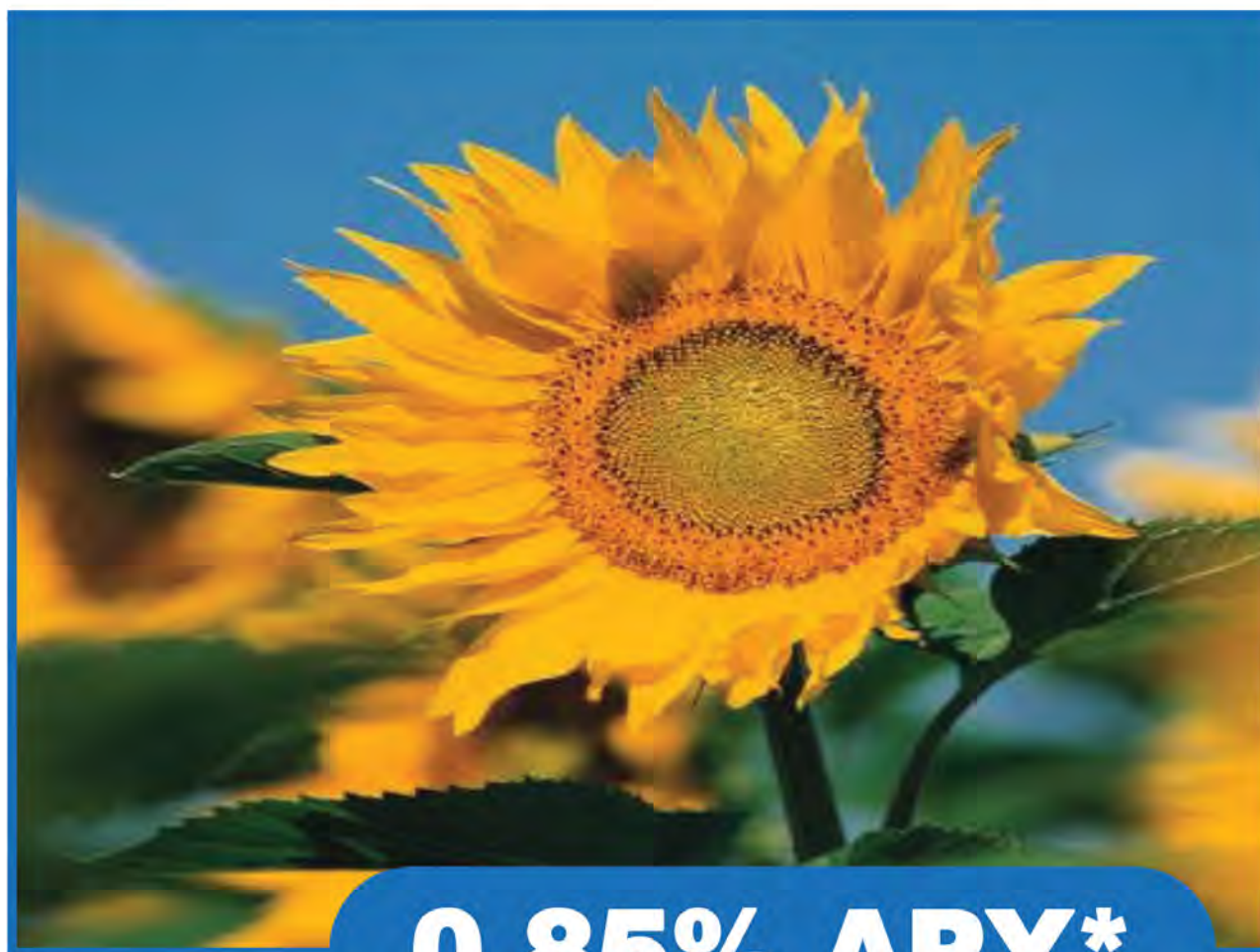
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

0.85% APY*

**Ваші заощадження зростають
на Money Market рахунках!**

*Обслуговуємо членів кредитівки та українську
громаду з 1951 року!!*

*Пропонуємо кредити, депозити та картки Visa
за найкращими відсотковими ставками!*

**APY-Annual Percentage Yield is calculated on the assumption that dividends remain on deposit.
Interest compounded daily, posted monthly. Minimum to open and maintain MMA is \$2,500.00.
Up to six withdrawals per month allowed. Minimal withdrawal amount—\$500.
Rates are effective 3/1/2021*

<p>MAIN OFFICE: 108 Second Ave New York, NY 10003 Tel: (212) 473-7310 Fax: (212) 473-3251</p>	<p>KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: (845) 626-2938 Fax: (845) 626-8636</p>	<p>UNIONDALE: 226 Uniondale Ave Uniondale, NY 11553 Tel: (516) 565-2393 Fax: (516) 565-2097</p>	<p>ASTORIA: 32-01 31st Avenue Astoria, NY 11106 Tel: (718) 626-0506 Fax: (718) 626-0458</p>	<p>LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: (631) 867-5990 Fax: (631) 867-5989</p>
--	---	--	--	---

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org